

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. KEDD, május 22.

137. szám

Telefon: Kladohivatal 8-53 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megtelenül minden nap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A német népakarat

A német választások eredménye áll most a nemzetközi érdeklődés középpontjában. A mandátumok elosztásáról ebben a pillanatban még nincsenek számszerűen pontos adatok, de az eddigi jelentések alapján is megállapítható, hogy a baloldali pártok, különösen a szociáldemokraták nagy győzelmet arattak, míg a nacionalisták súlyos vereséget szenvedtek. A világ közvéleménye ennek a messzeható jelentőségű ténynek hatása alatt mérlegeli az összefüggést a német népakarat megnyilvánulása és az európai helyzet alakulásának esélyei között.

Amióta a német-francia viszony Briand és Stresemann barátságos tárgyalásai folytán az engesztelődés és megértés jegyében lépett, most először volt alkalma a német népkararra, hogy a korszakalkotó diplomáciai fordulattal szemben állást foglaljon. A francia választásokon nem volt annyira kiélezve az a kérdés, hogy helyesli-e a nép Briand külpolitikáját, amelynek történelmi nevezetességű állomása Locarno és Thoiry. Franciaországban a szavazókat inkább a belső gazdasági és pénzügyi szanálás szempontjai irányították és a frankot megjavító Poincaré-kormány politikájának approbálása, ha igazolta is Briandot, nem volt annyira külpolitikai horderejű esemény, mint az az eltolódás, amit a német választások kimenetele mutat. A francia jobboldal megerősödött ugyan, de ezt egyrészt a szanálás terén elért sikereknek köszönheti, másrészt annak, hogy a német kérdésben szakított azzal a nacionalista türelmetlenséggel, amelyet a nemzeti blokk kormánya idején tanusított. A francia választások a belpolitikában a kompromisszumos kormányzatot, a külpolitikában a békés irányzatot hagyták jóvá, anélkül azonban, hogy ez utóbbi mozzanatot kihangsúlyozták volna.

Németországban sokkal nagyobb és harcosabbak az ellentétek a jobb- és baloldal között, semmint a német nép a választásokon a francia-hoz hasonló komplex döntést hozhatott volna. A német jobboldal a belpolitikában a reakciót, a külpolitikában a császári imperializmus bukásába bele nem nyugó dacot képviseli a baloldal demokráciáival és pacifista programjával szemben. Amikor tehát a német nép bizalma a baloldal felé fordul, akkor nemcsak a weimari alkotmány mellett tesz hitet, hanem egzszermind szentesíti Stresemann külpolitikáját is, amelyet a jobboldal defetizmusnak bélyegez.

Azt még nem lehet tudni, hogy magának Stresemannnak a pártja hány mandátumot szerzett. Mindenestre sokkal kisebb számban jutnak be szűkebb hívei a parlamentbe, mint a szociáldemokraták, akik hatalmasan elnyomultak. Ez a körülmény azonban teljesen irreleváns a választások eredményének külpolitikai sulya tekintetben. Briandnak vagy Benesnek sincs nagy parlamenti pártja, mégis abban a tudatban intézhetik országuk külügyeit, hogy népük többségének akaratát hajhtják végre. Egy nagyszabású külpolitikai koncepció nem szorítható

bele a pártkeretek Prokruszeszágyába és mintahogy Briand possibilitása nem függ parlamenti pártjának méreteitől, úgy Stresemann külpolitikájának a választásokon aratott diadalát sem saját pártjának, ha-

nem az egész baloldalnak lényeges térhódítása határozza meg.

A német nép verdiktje, amellyel ítéletet mondott a jobb- és baloldali mentalitás viaskodásáról, gazdag energiaforrást nyitott meg Strese-

mann nagyszerű célkitűzésének táplálására és megteremtette a belpolitikai feltételeket annak a külpolitikának végleges kiépítésére, amely a német-francia barátságon át Európa tartós békéjéhez vezet.

Baloldali koalíció veszi át Németországban a kormányzást

A Marx-kormány lemondását keddre várják — A német választásokon a szavazatok egyharmadrésze a szociáldemokratákra esett — A szociáldemokrata-párt 24, a kommunisták 15 új mandátummal erősödtek meg, a német nemzeti párt 23 mandátumot veszített — Vereséget szenvedtek a demokraták is

A szociáldemokraták igényt tartanak a kancellárságra

Berlinből jelentik: A birodalmi belügyminiszteriumba eddig befutott jelentések szerint ezideig 30 millió 550.000 szavazatot számláltak meg, amelyeknek a pártok szerinti megoszlása azt az eredményt adja, hogy

a szociáldemokrata párt a le-adott szavazatoknak majdnem harmadrésze, több mint kilencmillió szavazat esett, tehát a szociáldemokrata párt az új birodalmi gyűlésen ismét a leg-erősebb párt lesz.

Az eddigi eredmények szerint a pártok számaránya az új birodalmi gyűlésen a következő:

	mandátum	eddig
szociáldemokraták	155	(121)
német nemzeti párt	84	(111)
centrum	80	(88)
német néppárt	47	(51)
kommunisták	60	(45)
demokrata párt	25	(32)
gazdasági párt	31	(21)
nemzeti szocialisták	12	(14)

A német nemzeti pártnak voltaképpen csak 72 mandátuma van és csak a velük szövetséget kötött Landbund 12 mandátumával együtt érik el a 82 mandátumot, holott régebben 111 mandátum fölért rendelkeztek. A centrum 80 mandátumában már a bajor néppárt mandátumai is befoglaltatnak, a gazdasági párt 31 mandátumából pedig 7 bajor parasztszövetségi és 2 német hannoveri.

A fajvédő nacionalista blokk egy mandátumra sem tudott szert tenni,

holott eddig 2 mandátuma volt, a jobboldali néppárt pedig, amelynek eddig egyetlen mandátuma sem volt, most 2 képviselőt hoz be a birodalmi gyűlésbe.

Amint ezekből az eredményekből megállapítható,

a legnagyobb vereséget a nacionalisták szenvedték, de a demokraták is háttérbe szorultak és így parlamenti szempontból nyilvánvaló, hogy a jobboldali koalíciót szükségképp fel kell váltani az ugynevezett weimari nagykoalíciónak, amely az új birodalmi gyűlésen egymaga jelentős többséget alkot,

minthogy 260 szavazata van, a többi párt 236 mandátumával szemben.

A Marx-kormány lemondása valószínűleg kedden fog bekövetkezni.

amikor a belügyminiszterium már végleg megállapítja a választások hivatalos eredményét. Az még kétséges, hogy az új kancellár a centrumból fog-e kikerülni, miután

a szociáldemokraták kijelentik, hogy a nép világos akarata szerint nekik kell átvenni a birodalomban a kormányzást

és ilyen körülmények között a kancellárságról sem mondanak le.

A szociáldemokrata párt a birodalmi kancellári állásra Braun Ottó porosz miniszterelnököt jelöli és mellette egyforma esélye van Müller Hermann volt birodalmi kancellárnak.

Arra nincsen ok, hogy a porosz kormány is lemondjon, de nincs kizárva, hogy a porosz kormány kebelében is átalakulás lesz a nagy koalíciónak megfelelően.

A legtöbb berlini lap hétfőn a kora reggeli órákban külön kiadást adott, amelyben a választási eredmények közlésén kívül kommentálják az eseményeket és a bekövetkező eshetőségeket latolgatják. A jobboldali *Lokalanzeiger* arra a megállapításra jut, hogy az új birodalmi gyűlés már születésének pillanatában feloszlásra van kárhóztatva. A lap szerint

a szocialista és kommunisták mandátumok nagyszámú megnövekedése folytán ez a két párt bármikor meg tudja akadályozni, hogy azok a javaslatok, amelyeknek elfogadására két-harmad többség szükséges, törvényerőre emelkedjenek.

Azt a jobboldali *Lokalanzeiger* is elismeri, hogy a német nemzeti párt mandátumainak csökkenése folytán már nem lehet szó olyan többségi koalícióról, amelyből a szociáldemokraták és demokraták kimaradnának.

A középpártok hamar meg fogják érezni — írja végül a *Lokalanzeiger* — hogy mit jelent a jobboldal kiegyenlítő mérlegsúlyának hiánya.

A szociáldemokrata *Vorwärts* örömujjongva hirdeti a szociáldemokrata párt nagy győzelmét, de nem hallgatja el azt sem, hogy

a német nemzeti párt továbbra is a német birodalmi gyűlés második legnagyobb pártja marad, noha mandátumainak száma meg sem közelíti a szociáldemokrata mandátumok számát

A kommunista mandátumok nagyszámú megnövekedését a *Vorwärts* nem veszi túl tragikusan és azt írja, hogy a polgári pártok csalódott választói és a túlságosan fiatal szavazók csak azért szavaztak a kommunistákra, mert ezt találták a leg-radikálisabb pártnak. Ezek a szavazók — írja a *Vorwärts* — tulajdonképpen a szocializmus rekrutái, akik idővel a szociáldemokrata párthoz csatlakoznak. A szociáldemokratáknak különben is túlnyomó többségük van a kommunistákkal szemben — fejeződik be a cikk — nem is szólva arról, hogy a kommunistáknak csak a szájuk nagy, míg a szociáldemokraták kitarthatók. A lap számol azzal, hogy

az erős bal felé való eltolódás fasiszta reakciót fog maga után vonni.

A többi baloldali lap szintén örömmel állapítja meg a német nemzeti párt mandátumainak nagyszámú csökkenését, de leszögezik azt is, hogy a demokraták is súlyos vereséget szenvedtek. A jobboldali *Deutsche Allgemeine Zeitung* szerint a polgári pártok vereségét az idézte elő, hogy a polgári szavazók többnyire a töredékpártokra adták szavazatukat.

A porosz országgyűlési választásokat is vasárnap tartották meg és az eddigi adatok szerint 22 kerületben 16,142,827 szavazatot adtak le. A választások eredményeképpen a porosz országgyűlésen a mandátumok a következőképpen oszlanak meg az egyes pártok között:

	(eddig)
szociáldemokrata párt	114 (114)
német nemzeti párt	67 (109)
centrum	59 (81)
német néppárt	37 (45)
kommunistapárt	50 (44)
demokrata párt	19 (27)
új gazdasági párt	19 (11)
német hannoveri párt	4 (6)
német kisebbségek	0 (2)

A választások tehát Poroszországban is hasonlóképpen végződtek, mint az egész birodalomban és itt még feltűnőbb a nacionalisták teljes le-törése.

Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a választásoknak fontos kihatásuk lesz külpolitikai szempontból is és elsősorban a francia-német barátság megszilárdulására fognak vezetni.

A megifjuló kapitalizmus

Beszélgetés Andre Francois Poncet, francia parlamenti képviselővel

Páris, május hó.

— Az emberek általában szeretnek sematizálni és könnyen ragadtatják magukat jólhangzó általános megállapításokra — mondotta mosolyogva André Francois-Poncet, az új francia parlament e legtöbbet ígérő tagja, kit mint eljövendő pénzügyminisztert s a jobbközép legjobb gazdasági szakemberét szoktak emlegetni klubban és folyosón.

— Ebéd után voltunk, a kis fehér teremben vidáman csillogott az empirezékek aranyozása. A májusi nap benevetett a széles ablakon. Francois-Poncet kedvtelve szívta illatos szivarját, látszott rajta, hogy örül a választási izgalmak elmúltának s élvezi auteuil-i otthona csendes kényelmét. Szokása ellenére bölcselkedő s beszédes hangulatban volt.

— Ilyen felkapott frázis volt — folytatta — 1918-ban (nemesak nálunk, az egész világon!), hogy minden háborus kort egy forradalmi korszak követ s hogy most tehát a szociális forradalmnak tengerébe evezünk be. Kommunizták és szocialisták versengve hirdették, hogy a tőkegazdaság halálos krízisbe jutott és rövidesen a kollektív gazdasági rend fogja elfoglalni a helyét. A anarchizmusnak feljött a hava. Oroszország megint egyszer tetszett magának a megváltó szerepében. Münchenben, Budapesten, Helsingforsban szociális forradalmak lángoltak fel. Olaszországot egy fejletlen szocialista párt és kapcsolódó szakszervezetek uralma valóságos anarchiába vitte. Ausztriában a szocialisták építettek új államot, Németországban is az volt a helyzet, sőt nálunk és Angliában is forradalmi izü sztrájkok követték egymást. Mindennek többi között az a lélektani oka volt, hogy az emberek egyszerűen elhatározták, hogy a kapitalizmus »lejárta magát« és kiki pártállása szerint rettegve vagy reménykedve várta a kimaradhatatlan világfelfordulást.

A szocializmus tízévi mérlege

Ennek most éppen tíz éve van. A vatutak megint szilárdak, a gazdasági élet megettért normális kereteibe és még az antikapitalisták is belátták időközben, hogy nem a kapitalista rendszer maga beteg, legfőképpen benne van némely nagyon is gyógyítható betegség. Ezzel szemben az derül ki mindinkább, hogy a szocializmus van vésésben. Az orosz kísérlet siralmas degenerálódása (mint maga Léon Blum is beismeri) kompromittálta az egész kommunista-forradalmi, tehát a valóban orthodox szocialista ideát; ahol pedig szocialisták kerültek kormányra, az eredmény mindenütt ugyanaz lett: romló pénz, növekvő munkanélküliség, pangó gazdaság, általános nyomor. Sőt éppen e szocialista kísérletek mutatták meg az ellentét erejénél fogva igazán a tőke és a hitel pótolhatatlan szükséges voltát a termelés rendszerében és bizonyították társadalomfenntartó erejét a polgári takarékoságnak, valamint a bevált polgári elveknek, minők a gazdasági szabadság, a szabad egyéni kezdeményezés, a felelősség. Kétségtelen, hogy az ember társadalmi kultúrája ma már olyan sokrétű és olyan törekény, hogy azt sémák és doktrínák nem kormányozhatják, hanem csak az egyén szabadon érvényesülő kezdeményezési lehetősége viheti tovább. Egyidejűleg a genfi kísérlet is, noha nem maradt sikertelen, mégis világosan megmutatta, hogy lehetetlen vállalkozás egy mesterséges »szuper-államot« képezni ki a történelmi fejlődésű államok fölét!

A világháború gazdasági tanulságai

Korántsem tartunk ott, ahol tíz vagy tizenöt évvel ezelőtt. A háború nagy tanulságokat hozott mindnyájunknak, új tudásokat kényszerített ránk, mikben talán csak az új, hogy most általánosakká váltak és új helyet követelnek a praktikus élethezrendezésben. Ilyen új igazság például a közgazdasági problémák elsőrendű fontossága a politikában, amit keservesen tanultunk meg a háborús blokádnak és a háború utáni inség

idején. Nyenek a nyersanyagkérdés (kaucsuk, gyapot, kőszén, petrolium), a valutakérdés és a többtermeléssel összefüggő problémák. Kétségtelen, hogy az orthodox-liberális elv, a »laissez faire, laissez passer« sem integrálisan érvényes ma már; a háborúban elkerülhetetlenül vált ármaximálások s az állam egyéb beavatkozásai a magánéletbe, mikre szükség volt, hogy megvédjék az egyént egyes csoportok rabló-önzése elől, megmutatták a mesterséges szabályozás szükséges voltát — s nehézségeit is.

Hanem ez új idők legnagyobb változása mégis talán abban rejlik, hogy közeli konnexióba jutottunk az angol-száz pragmatizmussal, nevezetesen az amerikaiak nagyszabású és mégis a legapróbb részletekig exakt és minuciózus gazdasági rendszereivel. Közeli ismeretséget kötöttünk ezzel a különleges néppel, melynek egyedüli élettartalma az üzlet, a haszon, a pénz; az országgal, melynek szelleme a realizmus s ahol a politika elenyésző mellékszerepet játszik az enormis gazdasági erők mellett. Megfigyelhetjük egy magas ipari kultúra életét, mely látszólag mentes minden társadalmi harcok még lehetőségeitől is. Ott munka és tőke vállvetve dolgozik, minthogy az irigykedés helyét a versengés, az egymás tudolgozása foglalta el és mindennek következtében ott az általános életnivó magasabb, mint nálunk valaha is elképzelhető lett volna. A két világrész egybevetése azután megtanított arra, hogy nehézkesek és félénkek vagyunk, hogy sok az elmaradottság a célszerűtlenség és tökéletlenség nemcsak munkarendszerünkben, de egész életrendszerünkben, még örömeinkben és szórakozásainkban is — és hogy menyire elavult, menyire tuhaladott és ha zug minden fellegünk államról, politikáról és közigazgatásról.

Kétségtelen, hogy nekünk Európában nem a régi, háborúelőtti élettormákhoz kell visszatérnünk, hanem új élettormákot kell teremtenünk, megfelelően a változott korhoz és főleg az amerikai mintát követve. Biztos viszont az is, hogy az amerikai viszonyokat nem vehetjük át gyökeres megváltoztatások nélkül, mert ezzel magunk ölnők meg fejlettebb humánus kultúránkat, differenciáltabb lélektalant, élő és szerves egybefüggősünet történelmi multunkkal és az egyéniség különösebb megbecsülését, mely az európai műveltséget eleve jellemzi.

Szociális tőkegazdaság

A marxista gondolat megbukott és Európát semmiesetre sem szocialisták fogják megváltani, hanem a szocializmus legfontosabb elvei, legelőbb lényege átvivődött a jelen polgári társadalomba. Nem elpusztította a tőkés-rendszert, hanem új életre keltette és megfiatalította. A magántulajdon tisztelgetésén alapuló társadalmi rend erősebbnek bizonyult a kollektivistáknál és a szocializmust abszorbeálta, felfalta s ezzel magába itta annak erejét. Nagyon jellemző, hogy a szindikalizmus mindinkább átérzi a tényleges helyzetet, mindinkább elválik a forradalmi doktrínáktól, elvi posztulátumok felállítására helyett praktikus reformokat kíván és hogy azokat elérhesse, szívesen dolgozik vállvetve a tőkés csoportokkal is. És némi optimizmussal már láthatjuk is kezdetét egy új és az egész emberiséget szolgáló szindikalizmusnak, mely nem támadja már, hanem szolgálja a modernebb koncepciójú államot, mely már nem fegyver a munkás kezében a munka ellen, hanem épen egy észszerűbb munkának eszköze. Szindikalizmus, mely összefogja az egy szakban dolgozókat, hogy munkájukat megkönnyítse és segítsen nekik az e közös munkából fakadó közös technikai és erkölcsi problémákat megoldani.

Ebben a megújuló munkában meg kell természetesen a politikai szervezetnek is változnia. A munka és a tőke, a gazdasági erők első helyet kell, hogy nyerjenek az egyes országok törvényhozásában. Az állam ne lépjen fel henye monopoliumokkal, mint magánvállalatok jogtalan és nehézkes konkurrensa, ha-

nem legyen a legfőbb bíró és szabályozója a magánosok közötti gazdasági küzdelemnek.

Mi franciák tisztán érezzük a megújuló időt. Minden forrong, igyekeznek, ta-

pogatózók; egy új modern köztársaság van születőben itt! Egy új Franciaország, hol a haza szeretete egygyé olvad az emberiség szeretetével...

Benedek Károly

Állampolgársági, vagy illelőségi bizonyítvány is kell a háborúelőtti postatakarékbetétek bejelentéséhez

A szubotikai postafőnökség felhívása a betétesekhez

A szubotikai elsőszámu postafőnökség az alábbi hirdetményt adta ki a háborúelőtti postatakarékbetétek visszafizetéséről:

Az 1922. április hatodiki római konvenció 6. és a november hetedik budapesti konvenció 7. szakasza alapján és a jóváteletti bizottság követelésére a legközelebbi időn belül be kell fejezni a volt bécsi és budapesti postatakarékpenztárak likvidálásának előmunkálatait. Az említett konvenciók 6. és 9., illetve 7. és 9. szakaszai értelmében össze kell írni állampolgárainak követeléseit, még pedig: a takarékbetétek alapján és a járadék-könyvecskék, illetve a depó-bizonylatok alapján. A követelések bejelentését a postahivatalok, vagy a postatakarékpenztár és annak fiókjai veszik át.

Minthogy az összeírást legkésőbb 1928.

június 30-ig végre kell hajtani, ezért az eljárás meggyorsítása céljából szükséges, hogy az érdekeltek minél előbb szerezzék be a szükséges okmányokat. Minden bejelentéshez csatolni kell:

A) Takarékbetéteknél: 1. betétkönyvet, 2. az állampolgárság igazolását (illelőségi, vagy állampolgársági bizonyítvány.) B) Járadékbetéteknél: 1. járadék-könyvecskét, illetve depó-bizonylatot (Depotschein), 2. az állampolgárság igazolását. Az elhaltak letétjeinek kikérésénél a bejelentőnek bírói ítélettel kell igazolni, hogy teljesjogu örökös. Abban az esetben, ha a járadékkönyv, vagy depó-bizonylat elveszett, írásbeli nyilatkozatban kell felelősséget vállalni minden kárért, ami az értékpapírok kiadása folytán előállhat.

Az elkészített bejelentéseket nem fogják figyelembe venni.

Letartóztatták a földmunkások szubotikai szervezetének három vezetői tagját

A letartóztatás a kikindai törvényszék vizsgálóbírójának u'asítására történt

A szubotikai rendőrség a kikindai törvényszék vizsgálóbírójának utasítására a napokban letartóztatta a szubotikai földmunkások szakszervezetének három vezetői tagját.

Kikindán, mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt a rendőrség nyomozást folytatott az ott nem régen megalakult földmunkások szakszervezetének több vezetői tagja ellen. A kikindai rendőrség a nyomozás során a szervezetnek mintegy száz tagját előállította és kihallgatta, akik közül három vezetőembert le is tartóztattak.

A napokban a kikindai vizsgálóbíró átírásban utasította a szubotikai rendőrséget, hogy tartóztassa le Matics Lajos szubotikai munkáspárti városi képviselő-testületi tagot, a földmunkások szubotikai szervezetének elnökét, Franciskovics Pétert, a szervezet titkárát, aki mint ismeretes, kommunista agitáció gyanúja miatt hosszabb ideig letartóztatásban volt és Mészáros Mátyást, a földmunkások szervezetének egyik vezető tagját. Matics, Franciskovics és Mészáros részt vettek a kikindai szervezet megalakításában és irányításában.

Sztankovics földművelésügyi miniszter károsnak tartja a bácskai főispán utlevéltrendeletét

Noviszadról jelentik: A bácskai főispán ismeretes utlevélrendelete, amely annyira megnehezítette a bácskai városok és községek lakosságának az utlevél megszerzését — mint ismeretes — általános elégedetlenséget keltett és ennek a hangulatnak adott újabb kifejezést az a monstre küldöttség, amely vasárnap délben a noviszadi kereskedők és gyáriparosok Lloydja és a noviszadi termény és értéktőzsde nevében jelent meg a hidmegnyitás alkalmából Noviszadon időző Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszternél.

A küldöttség vezetői dr. Dúngyerszki Gedeon, mint a tőzsde elnöke és Miroszavljevics Koszta, mint a Lloyd elnöke memorandumot adtak át Sztankovics Szvetozárnak, akit arra kértek, hogy azt juttassa el a belügyminiszterhez. A memorandum hosszasan foglalkozik a bácskai főispán utlevélrendeletének súlyos kihatásaival, ártalmasnak és időszerűtlennek mondja a rendeletet, amely nagy kárára van a vajdasági gazdasági köröknek. A rendelet az utlevélserzést ugyanazokhoz a formásokhoz köti, mint amilyenek a háború után fennállottak és tíz különféle nehezen beszerezhető okirat csatolását kívánja. Ezeknek a beszerzése napokig, sőt egyeseknél hetekig tart, ami sok időbe kerül és emellett az okiratok megszerzése sok pénzbe is kerül. A memorandum megállapítja, hogy a

rendelet végrehajtásával a nemzeti szempontot nem mozdítják elő.

A városok rendőrségei, mondja a memorandum — sokkal jobban ismerik saját városuk lakosságát és hivatottabbak utlevéleket kiadni — mint a főispáni hivatal. Ma amikor az összes kultúrországokban az a tendencia kerekedett felül, hogy a népek közötti együttműködést megkönnyítsék, főleg gazdasági téren, ez a rendelet megszünteti ezt a lehetőséget. Vajjon mit gondoljon a külföld, ha értesül arról, hogy milyen szigorú, szokatlan és rendkívüli intézkedések váltak szükségessé a Vajdaságban?

A memorandum végül Sztankovics miniszterhez, mint vajdasági miniszterhez és a gazdasági élet elismert barátjához fordul és arra kéri, hogy az összpolgárgós nevében járjon közbe a rendelet sürgős megszüntetése érdekében.

Dr. Dúngyerszki Gedeon és Miroszavljevics Koszta, a küldöttség szóinkai előszóval is előadták a küldöttség panasztát, mire Sztankovics Szvetozár, miniszter azt válaszolta, hogy a maga részéről is károsnak, időszerűtlennek és sérelmesnek tartja a rendeletet. A miniszter arra kérte a küldöttséget, hogy a belügyminiszterhez intézzenek kérvényt és azt juttassák el hozzá is, mert föltétlen közben fog járni a sérelmes rendelet mielőbbi hatályon kívül helyezése érdekében.

Sikkasztással gyanúsítanak egy szombori gyógyszerészt

Zahler Leót rendőri felügyelet alá helyezték

Szomborból jelentik: Nagy feltűnést keltő bűnügy foglalkoztatja a szombori rendőrséget. Lorek Vladimir gyógyszerész feljelentést tett Zahler Leó gyógyszerártulajdonos ellen, akit sikkasztással vádolt. A feljelentés alapján megindított nyomozás kompromittáló adatokat produkált Zahler ellen, akit a rendőrség rendőri felügyelet alá helyezett.

Zahler Leó körülbelül öt év előtt költözött Szomborba, ahol a főúccán levő nagyforgalmú gyógyszerártnak volt a tulajdonosa. A gyógyszerártnak Zahler február tizenharmadikán eladta hatszáz-ezer dinárért Lorek Vladimirnek. A létrejött megállapodás szerint a gyógyszerártnak addig az engedélyt a minisztérium Lorek nevére átírja, Zahler vezette és az ezalatt befolyó jövedelem is a régi tulajdonost illette. Lorek Vladimirnek két hét alatt sikerült a gyógyszerártnak átírását elintéznie és amikor az engedély ügye rendben volt át is vette az izzelét Zahlerrel.

Zahlerék el akartak költözni Szomborból, a legutóbbi napokban azonban váratlan fordulat történt. Zahler Leónak összetűzése támadt szakácsnőjével Somogyi Máriával, akit elbocsájtott állásából. Az elbocsájtott szakácsnő felkereste Lorek Vladimirt és elmondotta neki, hogy Zahler azalatt a két hét alatt amíg Lorek az engedély átírásán fáradozott négy láda drága gyógyszerrel elvitette a patikából és két láda gyógyszert egy ismerősénél, két ládat pedig a lakásán rejtett el. Lorek ügyvédje, dr. Krecsarevics Sándor utján azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely házkutatást tartott Zahler lakásán és a szakácsnő által megjelölt helyen. A házkutatás eredményeként mindkét helyen megtalálták a két láda gyógyszert. A rendőrség ennek alapján elrendelte Zahler rendőri felügyelet alá helyezését és tovább folytatja ellene a nyomozást.

Grol Milán résztvesz aszuboticaiparosdalárda jubileumán

Értékes díjakat kapnak a dalosverseny győztesei

A szuboticaiparos és Polgári Dalárda vezetősége nagy előkészületeket tett a pünkösdkor megtartandó jubileumi ünnepségre. Az ünnepség védnökei Manojlovics Dusan főispán és felesége, továbbá Dimitrijevic Milivoj tábornok, a szuboticaiparosság parancsnoka és felter, özvegy Hartmann Rafaelné és dr. Kiss József bankigazgató lesznek, a zászlóanyai tisztet dr. Kiss Józsefné tölti be. A dalárda vezetősége vasárnap megjelent Grol Milán közoktatásiügyi miniszternél, aki Szuboticán időzött és meghívta a jubileumi ünnepségre.

Grol Milán a meghívást elfogadta és megígérte, hogy pünkösdkor Szuboticára jön és részt vesz az ünnepségen.

A jubileumi ünnepségeken országos dalosversenyt rendeznek, amelyen igen sok dalárda vesz részt. A verseny győztesei értékes díjakat kapnak. A zászlószentelési ünnepség részletes programja a következő:

1. Reggel 5 órakor zenés ébresztő.
2. Reggel 7 órától 8 óráig a Szuboticaiparosság és Polgári Dalárda fogadja az érkező vendég dalárdákat.
3. Reggel 8 órakor indul a menet az állomásról a városba. A városházánál dr. Sztipics Károly polgármester a város nevében üdvözlöli a vendégeket.
4. 9 órakor gyülekező az Ipartestületben.
5. 10 órakor a menet indulása a Szent Teréz templomba szent mise és zászlószentelésre.
6. A zászlószentelés és szent mise után a Szent Teréz templom előtti téren az összes zászlók megkoszorúzása.
7. 11 órakor menet a városi színházhoz a diszközgyűlésre.
8. Fél 12 órakor diszközgyűlés. a) Hímnusz: éneklék az összes dalárdák. b) A diszközgyűlés

megnyitása. Millekcs Jován iparhatóság biroz. c) Disz szónokok: Dr. Sztipics Károly polgármester. Pertics Kálmán Ipartestületi elnök. Korom Sándor, a dalárda elnöke. Dr. Reissner Lajos: a dalárda történetének ismertetése. — Havas Károly német szónok. — Dr. Strelitzky Dénes nemzetgyűlési képviselő, magyar szónok. d) A vidéki da-

lárdák nevében Petényi József üdvözlő a jubiláló dalárdát. e) A zászlóanyai, védnökök, diszelnökség és vidéki kiküldöttek zászlószeg beverése. f) A diszközgyűlés bezárása. Délután: 9. Fél 4 órakor a dalosverseny kezdete a városi színházban. »A« csoport fél 4-től 5 óráig. »B« csoport fél 6-tól 7 óráig. 10. Este 8 órakor a Beograd-szálló kon-

cort-termében díjkiosztás. Bevezető beszéd: Vukovics Géza Ipartestületi vezető. Díjkiosztás. Az első díjat nyert dalárdák hangversenye. 11. Tánc. Este fél kilenckor a beogradi Opera teljes együttesének diszelnádása a Városi Színházban. Május 28-ikán délelőtt kilenc órakor az Ipartestületben a zászlószeg beverése.

Romániát pénzügyi ellenőrzés alá helyezték

Francia pénzügyi szakértőt biztak meg az ellenőrzéssel a külföldi kölcsön tartamára

Bukarestből jelentik: Feltűnést keltő hivatalos jelentést adott ki vasárnap Bratianu miniszterelnök, mint pénzügyminiszter. A közvélemény megnyugtására szánt nyilatkozatban az áll, hogy Romániát a külföldi ellenőrzésével Gaston Jese francia pénzügyi szak-

értőt fogják megbízni.

aki Románia barátja. A bejelentés azért érdekes, mert ebből szerzett csak a román közvélemény tudomást arról, hogy Romániát a külföldi kölcsön tartamára pénzügyi ellenőrzés alá helyezték.

holott Bratianu annak idején a legerősebben utasította vissza a stabilizálási kölcsönről tárgyaló külföldi csoportnak azt a kívánságát, hogy Románia a kölcsön tartamára pénzügyi ellenőrzés alatt álljon. A hír nagy elkeseredést keltett Romániában.

Tizenegy embert megölt Hamburgban egy vegyészeti gyárból kiáramló mérges gáz

A súlyos sebesültek száma kilencven — A phosgennel töltött hordók felrobbantak és a mérges gáz borzalmas pusztítást vitt végbe az uccai járókelők közt

Hamburgból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap a hamburgi szabad kikötő mellett, a Hofstrasseban Stolzenberg Hugó kémiai gyáranak raktárában. A raktárban phosgennel töltött hordók voltak, a phosgén a háborúban alkalmazott sárga kereszt jelzésű gáznak felel meg.

A hordók valószínűleg a nagy meleg következtében felrobbantak és a mérges gáz kiáradt a helyiségből az uccára, ahol tömegesen ájultak el az emberek.

A gázt a szél a Wilhelmsburg sziget irányába fújta és itt is többen súlyosan megbetegedtek és

a gáz belégzésére a szigeten három ember azonnal meghalt.

A Wilhelmsburg szigeten épen násznap vonult végig az uccán, amikor a gáz odaért és az arra haladó menetben óriási

pánik támadt. A násznap majdnem valamennyi tagja eszméletlenül terült el a kövezeten.

A kórházakba mind több eszméletlen állapotban lévő embert szállítottak, míg végül felfedezték a katasztrófát. Dr. Stolzenberg Hugó vegyész mérnököt a gyár mellett az uccán ájultan találták, mire fellármázták a gyár őrseit és a rendőrséget és végül meg tudták állapítani, hogy mi történt. A mérges gáz-felhők a kikötőmunkásokat is nagyon megrémítették. A rendőrség és a birodalmi őrseg, amely Lüneburgból teherautókon jött, azonnal elzárt a kikötő felé minden utat.

A Wilhelmsburg szigeten álmukból rázták fel a lakókat és kitelepítették őket a házakból.

A rendőrök és tűzoltók életük kockáztatásával dolgoztak, mert az álarok

nem voltak ellátva olyan védőkészülékkel, amely a phosgén ellen oltalmaz.

Szerencsére hétfőn reggel záporosodott, amely lecsapta a mérges gázokat, a tűzoltóknak pedig sikerült a felrobbant gázot teljesen víz alá meríteni és a megmaradt gázokat a csatornába levezetni. Az eddigi jelentések szerint

a katasztrófa halottjainak a száma tizenegy, a súlyosan sebesülteknek a száma pedig kilencven.

A legnagyobb német vegyi szaktekinetely, Habert Frigyes titkos tanácsos a katasztrófával kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy a phosgén a világháborúban a gáztámadásoknál nagy szerepet játszott, de a régi gyárak ma már alig állítják elő, inkább csak olyan mértékben, amely a festégyártáshoz feltétlenül szükséges.

Davidovics a miniszterelnök elé terjeszti a demokraták közigazgatási követeléseit

Radics el van ragadtatva a prágai parasztkongresszustól

Beogradból jelentik: A beogradi politikai körök érdeklődése a jugoszláv-csehszlovák parlamentti delegációk tárgyalásai felé fordul. A két delegáció hétfőn megkezdte Beogradban tanácskozásait, amelyeket Dubrovnikban és Cetinjében fognak folytatni.

A helypolitikai élet csaknem teljesen eseménytelen. Nagy érdeklődéssel várják a radikálisok és a demokraták közötti viszony további fejlődését, miután Davidovics Ljubának különösen a belügyi igazgatással szemben fennálló elégedetlensége mindjobban manifesztálódik. Ezt mutatja Grol Milán közoktatásiügyi miniszter Szuboticán tett nyilatkozata is. Vukicsevics és Davidovics előreláthatólag már a legközelebbi napokban tanácskozássra ülnek össze és ezen a tanácskozáson Davidovics kifogásai is szóba fognak kerülni.

Radics István visszaérkezése Beogradba élénkséget hozott a parasztdemokrata koalíció klubjába. Radics a jugoszláv-csehszlovák delegáció plenáris ülésén észrevetette magát néhány élesebb kifakadásával. Radics hétfőn hosszasan tárgyalt Pribicsevics Szvetozárral, aki vel megbeszélte a politikai helyzetet.

Radics nyilatkozata prágai tapasztalatairól

Radics Micsics Ljuba újságírónak, aki együtt utazott vele Noviszedtől Beogradig, hosszabb nyilatkozatot adott. A nyilatkozatban hangsúlyozta a csehszlovákiai földművelésügyi szervezetek kiváló szervezetét és nagy jelentőségét és különösen dicsérettel szavakkal emlékezett meg a csehszlovák termelőszövetkezetek mezőgaz-

dasági kiállításáról.

— A kiállítást — mondotta Radics — két mérnökkel és öt mezőgazdával együtt néztem meg, akik tagjai a horvát parasztpártnak és akik iskoláikat Csehszlovákiában végezték. El lehet mondani, hogy a kiállítás valóságos csoda. Egy lengyel miniszter, aki a kiállítást meglátogatta, azt mondotta, hogy ilyen mezőgazdasági ipar és szervezetség sehol sincs. Ime ez a parasztdemokrácia szelleme. Különösen kitűnnek a csehszlovákok a szövetkezeti életben. Ma körülbelül háromezer szövetkezetük és ezerhatszázötven hitelintézetük van. A szövetkezeteknek egymillió tagjuk és kilencszázmillió korona betétjük van. Ezek a szövetkezetek még a községeknek is adnak kölcsönt.

Az agrárkongresszusról Radics a következőket mondotta:

— Ez a kongresszus találkozója volt a nemzetközi agráriusoknak. Résztvettek rajta két párt Lengyelországból hetven képviselővel, Romániából a parasztpárt egész végrehajtó-bizottsága, a bolgár parasztszövetség, a mi pártunk és a földművelőpárt. Ez egyúttal a csehszlovák köztársaság tíz éves jubileuma is volt. A kongresszus három napig tartott és az egész idő alatt állandóan menetek defilíroztak Prágán keresztül. A főmenetben kétezerötven lovas és nyolcvannegy század paraszt vett részt. A menet másfél óráig tartott. A gyalogosmenetet százötvenhat zenekar kísérte. A kongresszuson kerek háromszáz ezer ember volt jelen. A Hradzsinon szoborleplezés volt, amely alkalommal Hodzsa Milán tartott beszédet a parasztdemokráciáról. Ez

nagy lépés előre. Nálunk az a baj, hogy gyenge kormányunk van. A cseheknek erős a kormányuk. A parasztdemokrácia munkájának eredményei azokban az államokban, ahol azok fennállnak legjobban bizonyítják, az ottani kormányok stabilitását. A parasztkormányok megalakulása európai érdek és ez észre fogja téríteni Magyarországot és Olaszországot.

Nem lehet a »csücsülés« politikáját folytatni

Szó van arról, elnök ur, hogy a parasztdemokrata koalíció a gyulafehérvári gyűléshez hasonló népgyűlést rendez — mondotta az újságíró.

— Valami szöveget és erősbet — felelte Radics. Nincs kizárva, hogy a gyűlés Beogradban tartjuk meg.

Vilder képviselő, aki jelen volt, itt közbeszólt, hogy nem fognak Beogradba masírozni, mire Radics kijelentette, hogy valószínű, hogy már a kormányon lesznek, amikor ezt a gyűlést megtartják. — Mi a véleménye a Vukicsevics-kormány helyzetéről? — kérdezte tovább az újságíró.

Radics mosolyogva jegyezte meg:

— Hát lehet egy erős várat ledönteni? Az újságíró megjegyezte:

— Arról is beszélnek, hogy Davidovics elégedetlen Vukicsevicsel és nincs kizárva, hogy visszatér a régi vonalra.

— Ej hát ez finom dolog — mondotta Radics. — Ha Davidovics visszatér a régi vonalra, mi itt vagyunk. Csak hogy nem lehet a csücsülés politikáját folytatni, hanem szilárdan előre kell menni. Az élet nem ismer rekriminációkat.

Segélykiáltás a viharban

Tárgyalások a szombori
törvényszéken

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa hétfőn két bűnügyet tárgyal.

Az első bűnügyet vádlottja Jakics Jován vajszkai gazda volt, akit az ügyész szándékos emberölés kísérletének büntetésével vádolt.

Az 1924. évi árvíz idején, június 6-án, amikor a kiöntött Duna hullámai a Vajszka községet védő gátakat is majdnem átöntötte, délután folyamán óriási vihar keletkezett. A nagy viharban az egész község lakossága kint dolgozott a töltéseken, hogy a községet az árvízről megmentsék. A védelmi munkálatokat Farkas Károly vízmester irányította, akit mialatt a gát tetején a legsürgősebb munkákra adta ki a parancsot, hirtelen megtámadta Jakics Iván. A földműves a gátak mellett négy méter magasságban levő Duna vízébe akarta lökni Farkast, aki segítségért kiáltott. A segélykiáltásokra figyelmesek lettek a közelben lévő munkások és Jakicsot lefogva átadták a szolgálatot teljesítő csendőrnek.

A tárgyaláson Jakics beismerte, hogy Farkast a Duna vízébe akarta dobni, de azzal védekezett, hogy elkeseredésében támadt a vízmesterre, aki őt okolta azért, hogy az árvíz előtt majd a községet és elpusztítja az ott levő házat és földjét. Elmondotta, hogy ő már napokkal előbb felhívta a vízmester figyelmét arra, hogy a gátak gyengék és alacsonyok és azokat emelni, illetve erősíteni kellene. A kérdéses napon, amikor azt hitték, hogy a falu már menthetetlen, sokat ivott afölötti elkeseredésében, hogy megsemmisül egész életének munkája.

A bíróság rövid tanácskozás után Jakicsot szándékos emberölés kísérletében mondta ki bűnösnek és enyhítő körülmények figyelembevételével három havi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen dr. Radulics ügyész sulyosbítástért, dr. Vukovics György ügyvéd enyhítésért felebezett.

A másik pörben Stanojevics Jován, a batinaí főszolgabírói hivatal írnoka volt a vádlott, akit az ügyész rablás, többrendbeli csalás, hivatalos hatalommal való visszaélés és sikkasztás büntetésével vádolt. A vádirat szerint Stanojevics Kulán a Szokol-ünnepélyek alatt 1925 július havában megtámadta és veresre verte Logyenac Joan gazdát és

attól nyolcszáz dinárt vett el. Ugyanaznap az egyik kocsmában együtt mulatott Vdjanin Lázár batinaí gazdával és a mulatás költségét úgy fizette ki, hogy az alvótársának zsebéből az erszényt kivette és abból fizetett. Batinán két ízben Horváth Józsefnétől és Firány Józseftől pénzt fogadott el, hogy lakásukat a lakásbírók által felszabadítja. Batinán házlásszonyát és szabóját na-

gyobb összeggel megkárosította Sztanojevics Jován.

A bíróság miután a vádlott a család büntetését beismerte, a tanúk kihallgatása után a Firány József kárára elkövetett csalás büntetésében mondotta ki bűnösnek és hat havi börtönrre ítélte. A többi vád alól bizonyíték hiányában felmentették. Az ítélet ellen dr. Radulics ügyész és dr. Raics Tamás ügyvéd felebezett.

A Bremen nem tudja elhagyni Greenly Island-et

A repülőgép felszállása után lezuhant és súlyosan megsérült

Newyorkból jelentik: Melchior pilóta, aki Greenly Islandbe utazott azért, hogy még a teljes olvadás beállta előtt elhozza a szigetről a Bremet, vasárnap akart startolni, azonban

a Bremen motorja közvetlen azután, hogy a repülőgép felemelkedett a levegőbe, felmondta a szolgálatot és a Bremen néhány méter magasságból visszazuhant. A repülőgép erősen megrongálódott,

ugyhogy hosszú ideig nem állhat starthoz, a pilótáknak azonban semmi ba-

duk sem történt.

Fritzmaurice őrnagy Bostonban az óceánrepülő fogadtatása alkalmából azt mondta az újságíróknak, hogy Köhl kapitánnyal és Hünefeld báróval együtt feltétlenül repülőgépen fognak Newyorkból visszatérni Európába, mert a Junkers-művek ugyanolyan repülőgépet küldenek Newyorkba, mint a Bremen

és az az új gép már a napokban megérkezik. A start júniusban lesz Uj-Polandból.

Nagyszabású demonstrációra készülnek a szerbiai eladósodott parasztok

Ujabb parasztgyűlés a beogradi kerületben

Beogradból jelentik: A szerbiai Ralján vasárnap parasztgyűlés volt, amely a beogradi kerület parasztságának már negyedik pártunkívüli gyűlése. A mozgalom élén Tujanjanin Milos dr. földművespárti és Petrovics Nasztáz diszidens radikális képviselő állnak, ezenkívül a rajjai gyűlésen résztvettek Kakanovics Cseda, dr. Sztajics Uros földművespárti, dr. Ivanics Momesilo és Zsujevics Aleksza radikális politikusok.

Tujanjanin Milos támadta beszédében a kormányt, Vukicssevics miniszterelnököt és Davidovics Ljubát, akik szerinte megszegték a parasztadósságok rendezésére vonatkozó ígéretüket. Tíz évi moratóriumot követelt, hogy ez idő alatt a parasztok az állam által kibocsátandó kötvényekre kamat formájában törlesszék le adósságaikat az uszorásoknak. Felhívta a gyűlés hallgatóságát a

földműves-front megerősítésére.

Ivanics Momesilo tolmácsolta Petrovics Nasztáz üdvözlését, majd három parasztszónok mondott beszédet. Ezután dr. Jovanovics Dragoljub egyetemi tanár szólalt fel és javasolta, hogy a parasztság vonuljon fel Beogradba és mutassa meg a bankároknak, milyen erős és egyetértő sereg. Ezt a javaslatot a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadta és úgy határozott, hogy Vidovdán napján rendezik meg a beogradi parasztfelvonulást.

Végül többek követelésére Radovanovics Ljuba beogradi tanár kapott szót és közölte, hogy őt még akarták akadályozni felszólalásában. Figyelmeztette a parasztokat, hogy ne engedjék mozgalmukat olyan utra terelni, amelyen ismét a kapitalistáknak szolgálnának, hanem egyesüljenek a városi munkás-

A versek

Irtá: Lőrinczy György

Talán mondanunk se kell, hogy Evelin nagyon szép volt és Miklós nagyon szerelmes. Evelin kisasszony a Gajdács Pál tanár ur leánya, Buza Miklós pedig a Kender Kócz Mihály ügyvédi irodájában ugynevezett joggyakornok. Kender Kócz Mihálynak azonban nemcsak joggyakornoka volt, hanem fia is, akit Kender Kócz Tibornak hívtak és aki a hatodik gimnáziumba járt. Buza Miklós és Kender Kócz Tibor némiképp bizalmas viszonyba léptek, ami Tibort arra bátorította, hogy egy májusi estén csüggeteg, sőt majdnem panaszos hangon azt mondja Buza Miklósnak:

— Kérem, Buza ur, ön olyan okos ember!

— Nos? és aztán? — kérdezte Buza. Tibor hallgatott.

— Hát tudja kérem, Buza ur, a hatodik osztályban...

— Tudom, kedves Tibor. Maga a hatodikba jár. De vigasztalódiék.

— Igen, Buza ur. Tudom. De a... vers.

— Micsoda vers?

Tibor belátta, hogy mindent meg kell vallania. Tehát abba hagyta a pislogást, ellenben elszántam nézett Buza Miklósrá.

— Verset kell írni, Buza ur. Iskolai dolgozat, Gajdács tanár ur parancsa szerint.

— Hát írja meg.

Tibor lesütötte a fejét és mély és hosszú hallgatással felelt. Mindez teljesen érthető és világos beszéd volt. Anynyit tett, hogy Tibor nem tudja meg-

írni a verset. Vagy még többet: azt a hallgatag csengést, hogy... igen. Hogy Buza ur megírhatná a verset. És Buza Miklós megsajnálta Kender Kócz Tibort.

— Na, jó. Hát majd megírom én.

A vers másnapra csakugyan meg is íródott és harmadnapra a Kender Kócz Tibor irály- és költészettani gyakorlat-tartalmazó füzetbe másolódott és benyújtatott Gajdács Pál tanár urnak. Nagyon szép vers volt: költői álmok és lépek tökéletes vegyeskereskedése, tele csillaggal és virággal, ami, persze mind csak arra való, hogy az Ő szépségét gyarapítsa és Ő neki hódoljon.

Gajdács tanár ur nemcsak tanította, de nagyon szerette is az irodalmat, azonban valljuk meg őszintén, hogy a kvaterkát, az alsóst és a pipát még jobban szerette. Sokféle szerelme minduntalan, vagyis naponként az elé a probléma elébe állította, hogy irodalom-e vagy kvaterka és alsós? A Gajdács tanár ur problémájában az alsós győzött és az irodalom az Evelin kisasszony hátskörébe került. Míg a tanár ur kasziban áldozott első számú szerelmének, az alatt Evelin kisasszony a hatodik osztály verses dolgozatait bírálta. Kender Kócz Tibor jelet kapott. Gajdács tanár ur nem hibélődött a revízióval, egyszerűen tudomásul vette a kalkulákat, amiket Evelin kisasszony piros tintával a verses dolgozatok alá jegyzett és azok alapján Kender Kócz Tibor még külön is, kiütemítően megdicsérte az irály- és költészettani órán.

— Nagyon szép verset írtál, Tibor! Ugyanezt a véleményt azonban az esti korzón Evelin kisasszony is sietett nyilvánítani Buza Miklósnak.

Az ember nem is érti — lelkesedett

Evelin kisasszony — hogy diák írjon olyan szép verset! Hatodikos diák!

Buza Miklós az ibolya stílusában mosolygott pörge kis bajusza alatt.

— Nem is ő írta, drága Evelin!

— Nem ő? Hát kicsoda?

— Én magam, Evelin. Én.

— Milyen boldog lehet az, akinek olyan verset írnak!

Miklós az esti homályban megszorította az Evelin kezét.

— Magának tudnia, magának éreznie kell, hogy kinek írtam.

A köteles diszkreció tiltja, hogy a többi eláruljuk. Bizonyos azonban, hogy Evelin kisasszony előtt már nem volt többé titok, hogy kinek írdtak a Kender Kócz Tibor álneve alatt zengő versek. És a következő héten Buza Miklós még szebb és még tüzezebb verset írt Kender Kócz Tibor számára, nagyon világos célzásokkal bizonyos fekete hajfürtökre és még feketébb és ragyogóbb szemekre, melyek a költő álmatlan éjszakáinál is feketébbek. És Evelin kisasszony ezuttal sem fukarkodott az egyesekkel. Aránylag tehát mindenki boldog volt és Gajdács tanár ur ugyanoly arányban nem sejtett semmit sem.

Nos, a tudás is megérkezett. Mert a költő vakmerősége odáig vetemedett, hogy a következő versben, mely már nyilvánvalóan az Evelin kisasszony kívánatos bájait magasztalta, oly szemtelenül esatogott a csók, hogy maga a közvetlenül érdekelt méla hölgy is megsokalta. A bájos kritikus kissé megszeppent: hátha a papa észre találja venni? Féltéken, bártortalanul, csaknem alázatosan és kélelve írta a vers alá a kalkulust: jó. Nem jeles, csak jó.

sággal. Beszédét a munkás és parasztszövetség éltetésével fejezte be. A kerületi akelőbizottság megválasztása után a gyűlés véget ért.

Közelharcot vívott a gyermekért

egy osztrik báró és felesége
Popper báróék botránya a Semmeringen

Bécsből jelentik: Nagy feltűnést keltő botrány játszódott le a Semmeringen, a Südbahn Hotel egyik vendégszobájában. A botrány szereplői Popper Lothar báró és felesége, Eugénia, aki Springer-Rothschild báró unokahuga. A házaspár elváltan él és régóta harcol egymással a gyermekért, egy hat éves fiúért.

Báró Popper Lothar, aki fia Popper Ármín cseh nagyiparosnak és unokahúga Jeritza Mária-nak, bécsi ügyvédjével, Frank Félix dr.-ral és anyjával, aki Hahn udvari tanácsosnak, a Laenderbank elnökének leánya, autón a Südbahn Hotel elé robogott. A kocsi ujinyi vastagon lepte az ut pora. A szálloda személyzete sietett értesíteni a bárónét a látogatókról, de a báróné — erre kulccsal bezárta és elrekesztelte a szállodában lévő lakásának ajtaját. A jövevények dörömböltek, majd bottal és esernyővel ütötték az ajtót, aztán döngözték és végül betaszították. Most visszataszító jelenet következett. A házaspár hajbakapott, ütötte-verte egymást, a báróné sivalkodott s mire rendőr érkezett, az asszony arca véres volt.

A báróné, a rendőrségen elmondta, hogy a férje a hajánál fogva ráncigálta és összekarmolta az arcát. Azért jött, hogy elrabolja fiát akit a szlovenszkói Nagybecsében a bíró neki ítél. Elmondta a csehszlovák itéletet az osztrák törvényszék, amely előtt válopörük folyik, még nem erősítette meg, tehát az Ausztria területén nem hajtható végre. Ennek ellenére a bécsi rendőrfőnökség rendőrtisztviselőt adott a báró és ügyvédje mellé, hogy elvihessék a gyermeket. Mikor a váratlan látogatók az ajtót döngözték, a báróné telefonon felhívta Bécsben ügyvédjét, dr. Gürtlert, akitől tanácsot kért. Közben rátorított az ajtót és férje, anyjának szemeláttára, hajánál fogva lerángatta és lehajította a lépcsőn, sőt az anyós is segített neki a bántalmazásban. Viszont vannak szemtanúk, akik azt állítják, hogy a báróné kezdte a verekedést.

Evelin kisasszony csalódott; Gajdács tanár ur bepillantott a Kender Kócz Tibor irály- és verstani füzetébe, meglepetve látta az Evelin kisasszony lesújtó jóját és —

— Hogyan? — kérdezte. — A költő hanyatlak?

Elofvasta a verset és konsternálva konstataálta, hogy a költő nem hanyatlak, hanem szerelmet vall, még pedig éppen Evelin kisasszonynak. Az irály- és költészettani órán szétosztva a zöld füzeteket, külön szólította Kender Kócz Tibort.

— Szamár! — förmedt rá. — Majd adok én neked szerelmes verset!

Sejthetjük, miután mi nem vagyunk tudósok, hogy Gajdács tanár ur nem szerelmes verset, hanem teljes, tökéletes pofont adott Kender Kócz Tibornak.

A tragikus esetről folyt, hogy Tibor úgy kerülte Buza Miklóst, mint az ördög a tömjént. Félt tőle. Gyűlölte. A sors elkerülhetetlen törvényszerűségénél fogva azonban mégis találkoztak.

— Alászolgája! — nyújtotta savanyuan a szót és a kezét Tiborunk. — Hogy érzi magát, Buza ur?

— Nagyszerűen, Tibor! — lelkesedett Buza Miklós. — Nagyszerűen! Sőt többet mondok... Én megkaptam a magamét, Tibor. A boldogság világát: a Gajdács Evelin fehér kezét. És maga, Tibor?

— Én? Hát ami azt illeti, én is megkaptam a magamét, Buza ur.

— Mi az ördög? Tehát megkaptam?

— A pofont? — lökcent meg Buza Miklós. — Micsoda pofont?

— Amivel Gajdács tanár ur kitüntette.

Szubotcai panoráma

A planéta megmondta...

A planétás asszony a sarkon tanyázik a törvényszék előtt és csendesen beszélget a tengerinyullal.

— Senki sem jön máma Vince — panaszkodik bele a ládába és Vince, a tengerinyul helyeslően bólint a fülével.

Vince ugyanis csendes társa a planétaüzletben. Ő huzza ki a piros, sárga, kék cédulákat a rekeszből mindazoknak, akik kíváncsiak a titokzatos jövődre. Ezért bizonyos megbecsülésnek örvend a planétás asszony részéről. Jól él, ebéd után lefekszik aludni és vacsorára fiatal finom káposztafélékbe harap.

— Igazad van Vince — bólintott búsán a planétás asszony — olcsóbban kell adni a jövőndöt.

És már kezdte is publikálni a leszálított árakat.

— Fél dinár a jövőndömondás! A jövő titkai! Házasság, boldogság, szerelem.

A féldináros perspektívák, mint látható, rendkívül csábosak voltak, természetesen hát, hogy néhányan máris megállapodtak a láda előtt egy kis bámszokásra. A planétás asszony nem is kívánt egyebet. Odavágott a szemével Vince felé, aki feketefényű apró szemével közönyösen és lustán szemlélgette a kis csoportot. Azok viszont Vincét nézték, mire a civilizált tengerinyul üzleti szempontból ambiciózusan kezdte mozgatni a fülét. Azután félrefordult és elnyomott egy diszkrét ásitást.

— Tessék kisasszonyom, külön jövőndömondás hölgyek számára, fél dinár, muttal együtt egy dinár — hirdarta behizelgően a planétás asszony egy fejkendő leányzó felé, akinek láthatólag jól esett az előkelő megszólítás. Azonkívül kíváncsi is volt a jövőndöre. Egy fél percig szemmeláthatólag küzdött magával, azután a mellette feszítő lovaghoz fordult:

— Megpróbáljuk, Pista? — kérdezte és közelebb húzódott hozzá. Hogyne lenne izgatott, amikor mindjárt megnyílnak előttük a jövőndö titkai.

Pista vállat vont.
— Egy dinárosat — mondta be szorongva a fejkendő és izalmában a fejkendője bubájig elpirult.

A planétás asszony jószágon nézett rá, biztatta a szemével, hogy azt mondja, «na ne féljen azért lelkem, nem mond majd semmi rosszat a jövőndö».

— Rajta Vince, rajta — vezényelt azután és rámutatott a rekeszre.

Vince, a tengerinyul kényelmesen felült a két lábára és szaglászni kezdett, mint egy detektív:

— A pirosakból huz — izgult a megrendelő és feszülten követte Vince mozdulatait.

— Mindegy az kisasszony, csak az igazság gyün ki belőle — világosította fel fölényesen a planétás asszony és újra rákezdte:

— Rajta Vince, rajta!

Vince kinézett a ládából. Miért nem hagyják őt nyugodtan dolgozni? Olyan sietős az a jövőndö? És megvetően levintette a fülével.

Némi töprengés után kihuzott egy sárgát és a szájával udvariasan átnyújtotta a fejkendőnek.

Pista szórakozottan a távolba merengett, mert ő nem kíváncsi rá. A fejkendő leányzó lelkendezve olvasott, a szája mozgott utána a betűknek. Egyszerre felpillantott és mereven vizsgálta a Pista haját.

— Mit bámulsz? — kérdezte Pista és önkéntelenül végigsimított a bodrain.

— Fekete férfit mond — suttogta szeméremesen. És kezdte olvasni:

— Ön rövid időn belül boldog lesz egy középkermetű fekete férivel és ambár közbejön a gonosz ismeretlen, ne törődjön vele...

— Na nem vagyok egész fekete — kockáztatva meg bizonytalanul Pista.

— De azért rá lehet mondani éppen. Mondjuk barnásfekete — gusztálta meg alaposabban a fejkendő.

Pista elővette a zsebtükröt és beható vizsgálat alá vette a fürtjeit.

— Hát... lehet... éppen... — egyezett bele végre vontatottan.

És szórakozottan zsebre akarta tenni a tükröt. Sajnos azonban pontosan a mellényzsebe mellé dugta, mire a tükrő — mi telhetett tőle — csörömpölve a földre esett.

— Jesszus Mária, Pista! — sikoltott kétségbeesetten a fejkendő — hét évig nem lesz szerencsénk.

— Ugyan kisasszonykám — szólt közbe ekkor megnyugtatólag a planétás asszony — hogy is lehet már valaki ilyen babondás...

Amely megállapításra pedig Vince, a tengerinyul is mindkét fülével helyeslően bólintott.

(de jó)

A Majsai-uti véres csata tettesinek büntetését helybenhagyta a felebbviteli bíróság

Három vádlott két-két évi börtönt, a negyedik hathavi fogházat kapott

Noviszadról jelentik: A felebbviteli bíróság hétfőn tárgyalta a szubotcai Majsai-uti véres ütközet ügyét, amelyben a szubotcai törvényszék december 21-ikén mondott ítéletet. A törvényszék Zidjarev Balázst, Zidjarev Lukácsot és Petrekanovics Györgyöt haláltokozó súlyos testisértés büntette miatt két-két évi börtönre, a kiskoru Zidjarev Franiót pedig hathónapi fogházra ítélte, mert bottal, vasvillával és kaszával felfegyverkezve résztvettek a verekedésben, amely két ember halálával végződött.

A hétfői felebbviteli tárgyaláson Gyurgyev Boskó-tanácsa a szubotcai elsőfoku ítéletet mind a négy vádlottra vonatkozólag helybenhagyta.

Radics viharos jeleneteket idézett elő a csehszlovák-jugoszláv parlamenti delegáció ülésén

A szónokok a két ország közötti gazdasági kérdések rendezését sürgették Setyerov Szlávko nagy beszéde a jugoszláv-csehszlovák kereskedelmi kapcsolatokról

Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt kezdte meg ülését a jugoszláv-csehszlovák együttműködés előmozdítására alakult interparlamentáris delegáció. Az ülésen Mihajlovics Cseda dr. elnököt, aki megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy milyen fontos mindkét ország részére a gazdasági kulturális- és politikai együttműködés.

— Általában — mondotta — azt szokták mondani, hogy a szlovák nem alkalmasak államalkotó munkára, ez azonban nem egyéb, mint közönséges rágalom. Mi értettük a módját, hogyan szervezzünk harcot és hogyan szerezzük meg szabadságunkat, a csehek pedig nagyon nehéz viszonyok között meg tudták szerezni nemzeti önállóságukat.

Az elnök végül üdvözölte a két delegáció tagjait és munkájukhoz sikert kívánt.

A csehszlovák delegáció nevében Uhlizs csehszlovák nemzeti szocialista képviselő mondott üdvözlő beszédet. Kiemelte a két állam együttműködésének fontosságát és hangsúlyozta, hogy ez nem akar semmiféle manifesztáció lenni, hanem elsősorban első megnyilvánulása a két szláv állam szolidaritásának.

Ezután Mihajlovics Cseda elnök kijelentette, hogy a beszédeket cseh és szerb nyelven fejtik kiadni, mire Radics István idegesen kifogásolta, hogy az elnök csak szerb nyelvet mondott és horvátot nem. Mihajlovics Cseda kijelentette, hogy egyszerű nyelvbollásról van szó, amit szívesen kiigazit. Az elnök ezután felolvasta Klofacnak, a szenátus alelnökének táviratát, amelyben Klofac betegségére hivatkozva kimentti magát és üdvözlö a két delegációt.

Dr. Kramarzs Karel a csehszlovák delegáció vezetője volt a következő szónok, aki főképpen azt emelte ki, hogy halaszthatatlanul szükséges, hogy a két ország között kereskedelmi szerződés legyen. Dr. Spaho Mehmed kereskedelmi

Egyik asszony mondja a másiknak!

miniszter kijelentette, hogy a kereskedelmi tárgyalások június 15-ikén megkezdődnek. Ezeket a tárgyalásokat nem szabad elhalasztani, mert az katasztrófális lenne a két állam viszonyára.

Ezután Kramarzs a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatokat ismertette és elmondotta, hogy Csehszlovákiának Jugoszlávia felé irányuló exportja az utóbbi években növekedett, viszont Jugoszlávia exportja Csehszlovákiába a múlt évben csökkent. A külkereskedelmi összeköttetés tekintetében vannak bizonyos nehézségek, így a tulzott jugoszláv vámvédelem, amely különösen a textilárúknak és a pilseni sörnek okoz nagy károkat. Radics István: Berzasztóak ezek a magas védővámok. Néhány beogradi család kifoszt bennünket.

Dr. Kramarzs a két állam közötti gazdasági viszonyok rendezéséről és a vámunióról beszélt és kijelentette, hogy a jelenlegi Oroszországgal nem lehet vámunióra lépni.

Radics István ingerült hangon közbeszólt: Oroszországgal meg kell teremteni az összeköttetést. Ha meg tudták csinálni a franciák és a németek, nekünk is meg kell csinálnunk.

Kramarzs emelt hangon folytatja: — Igen, de a kétmillió elhunyt orosz nem németekért szenvedett halált, hanem értünk.

Kramarzs ezt a kijelentését a csehszlovák képviselők, továbbá a jugoszláv delegáció radikális és demokrata tagjai nagy éljenzéssel és tapssal fogadták.

Radics: Nem Szovjetországról van szó. Oroszország nekünk mindig Oroszország marad.

Mihajlovics Cseda figyelmeztette Radicsot, hogy ne szóljon állandóan közbe.

Radics: Nem engedhetem, hogy ilyeneket beszéljenek.

Kramarzs dr. ezután befejezte beszédét, amelyet a delegátusok, kivéve a ju-

goszláv parlamenti ellenzékhez tartozókat, nagy tapssal fogadtak.

Setyerov Szlávko dr. mondott ezután nagy beszédet a jugoszláv-csehszlovák gazdasági viszonyokról és elmondotta, hogy 1926-ban a csehszlovák-jugoszláv delegáció tagjai rezolúciót fogadtak el, amely még mindig nem nyert végrehajtást. Csehszlovákia kifejezetten ipari állam, Jugoszlávia viszont agrárszlovák. A mostani Csehszlovákia területén már 1910-ben két millió munkás foglalkozott ipari termeléssel. Jugoszláviának megfelelő területen ugyanebben az időben csak fél millió ipari munkás volt.

— 1927-ben Európa gazdasági irányítását újból megsztábták — mondotta Setyerov. — Gazdasági konferenciákat tartottak és a Népszövetség kebelében megtartott gazdasági konferencia is nagy jelentőségű. 1927-ben több állam csökkentette vámtételeit, főként azzal, hogy nagyon sok kereskedelmi szerződést kötöttek. A múlt év óta lényegesen jobb viszonyok állottak be, a nemzetközi gazdasági forgalom tekintetében.

Ezután foglalkozott Setyerov azzal, hogy a jugoszláv-csehszlovák gazdasági viszonyok megjavítása érdekében milyen javaslatokat kell tenni. Az 1920-ban kötött kereskedelmi konvenciót meg kell szüntetni, mert nem felel meg a két állam érdekeinek. Mindkét részről csökkenteni kell a vámokat és rendezni kell a tarifális viszonyokat és a transport kérdést. Új kereskedelmi szerződést kell kötni és jobb tarifaegyezményt a két ország között. At kell szervezni a dunai forgalmat és új állategészségügyi konvenciókat kell kötni; ki kell küszöbölni Bécs és Budapest közvetítő szerepét és meg kell teremteni a csehszlovák-jugoszláv kereskedelmi kamarát. 1927. február 18-án a Prágában megtartott konferencián mindezt kimondották, de eddig nem valósították meg.

— Jó kereskedelmi szerződés nélkül — mondotta Setyerov — mi itt hiába beszélünk, mert ennek úgy nincs semmi értelme. Szükséges, hogy Csehszlovákia támogassa a jugoszláv agrárkivitel, mert most Csehszlovákiában nagyobb kedvezményekben részesítik a magyarországi terményeket, mint a jugoszlávialakat.

Setyerov végül statisztikai adatokat sorolt fel, majd realisabb gazdasági politikát sürgetett.

Dr. Setyerov értékes előadását a delegátusok nagy tetszéssel fogadták és ezzel a délelőtti ülés véget is ért. Délben a Palace-szállóban bankett volt a csehszlovák vendégek tiszteletére.

Délután a jugoszláv-csehszlovák kulturális együttműködést tárgyaló-bizottság tartott ülést. Az ülést Uhlirz Anton nyitotta meg, majd Szkerovics Nikola képviselő szólalt fel és beszédében rámutatott arra, hogy milyen szükséges a szláv népek kulturális együttműködésére. Az egyetemeken és a főiskolákban is-

mertetni kell a szláv államok kulturális eredményeit.

Utána Kramarzs, a delegáció vezetője. Salih Boljics és Predavec szólaltak fel. A gazdasági bizottság ülésén jugoszláv részről Brehmen képviselő ismertette a Csehszlovákia felé és onnan irányuló külkereskedelem kérdését. Kijelentette, hogy a kivitel Csehszlovákiába állandóan csökken.

Behmen felszólalására Pick csehszlovák képviselő válaszolt és a sör védelmének kérdésével foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy a sör behozatalának megkönnyítését a jugoszláv bornak csehszlovák piacon való elhelyezésével lehetne viszonzni.

A konferencia ezután be is fejeződött és a delegáció tagjai Marinkovics külügyminiszterhez mentek, ahová teára voltak hivatalosak. Este a parlament elnöksége a Palace-ban vacsorát adott csehszlovák képviselők tiszteletére.

A csehszlovák képviselők kedden este nyolc npos kirándulásra utaznak el.

Vöröskeresztnap Szuboticán

Junius 7-ikén nagyszabásu ünnepélyt rendez az egyesület

A szubotici Vöröskereszt egyesület vezetősége elhatározta, hogy junius 7-én, Urnapján nagyszabásu Vöröskereszt napot fog rendezni Szuboticán és Palicson. Az ünnep rendezésében résztvesznek az összes szubotici társadalmi és nemzeti és kulturális célokat szolgáló egyesületek. Junius 7-én uccai gyűjtést rendeznek.

A Vöröskeresztegyesület vezetősége és a főbb szubotici egyesületek vezetői közös értekezletet tartottak a jogi fakultás épületében levő egyesületi helyiségben Atymovics Miodrag dr. egyetemi tanár elnökléte alatt. Az értekezleten Atymovics Miodrag dr. egyetemi tanár ismertette a tervet, majd Szuntó Gábor dr. főorvos nagy beszédben hang-

súlyozta a Vöröskereszt-nap rendezésének szükségességét.

Az értekezleten elhatározták, hogy Szuboticán és Palicson is sátrakat fognak felállítani, amelyekben üdítő italokat és különböző tárgyakat fognak árulni. Palicson kabaréelőadást, virágkorzót, tombolát és sorsjátékot fognak rendezni. A Vöröskereszt vezetői és a női egyesületek vezetői a napokban adományokat fognak gyűjteni a kereskedőtől a tombola és a sorsjáték részére. A Vöröskereszt-nap tiszta jövedelmét az egyesület jótékony célra fogja fordítani.

Az egyesület a legközelebbi napokban újabb ülést tart, amelyen elkészítik a végleges programot.

Döntő fordulat a Vörösmarty-gyilkosság tárgyalásán

A vád koronatanuja zokogva ismeri fel Klepetárban egyik csorbai utitársát — A perldöntő pásztoróra

Prágából jelentik: A Vörösmarty-gyilkosság bűnpörének tárgyalása az utóbbi napokban beállott szélsőend után újabb nagy szenzációt hozott az állampolgárság által beidézett Exner Egon fogtechnikus tanukihallgatásával. A vád koronatanuja elmondotta, hogy 1926. július 15-ikén este Csorbára utazott. A vonat zúfolva volt és ezért végigjárta a kocsiakat, hogy helyet keressen magának. Az egyik bezárt fiúkében, amely csak erővel kövételére nyitottak ki, egy nő ült három férfi társaságában. Őt nagyon bizalmatlanul fogadták, majd később, amikor mégis beszédbe ereszkedtek vele, az egyik férfi azt mondotta neki, hogy a társaságukban levő nő amerikai és Prágából jön, ezért olyan fáradt. Amikor a tanu Csorbán kiszállt, észrevette, hogy a vele együtt utazó társaság is kiszáll és vele együtt ezek is a fogaskerekűre szálltak fel.

Az elnök sorban szembesítette a tanut a vádlottakkal és Exner a leghatározottabban kijelentette, hogy úgy Mihalkóban, mint Sikorszkiiban felismeri akkori utitársait. Izgalmas jelenet következett ezután. Az elnök szembeállította a tanuval a harmadik vádlottat, Klepetárt, akinek a szerepe tudvalevőleg még nincs tisztázva. A tanu, akinek arcán óriási belső feszültség tükröződött, hosszan és kimeredt szemekkel figyelte Klepetár arcát és az elnök, valamint a szavazóbírák többszöri kérdésére után végül zokogó hangon jelentette ki:

— Ő az!

Klepetár a tanu drámaian meggyőző vallomása után is megmaradt korábbi állítása mellett, hogy nem volt Csorbán. Ugyanezt állította az elnök kérdésére Mihalko is.

Az egyik szavazóbíró kérdésére, hogy miért zokogott fel a tanu, amikor felismerte Klepetárt, Exner fogtechnikus

elmondotta, hogy ő tulajdonképpen meg akarta menteni Klepetárt, akit személyesen nem ismer, de az volt a meggyőződése, hogy ártatlan és ezért jelentkezett tanuként és így most megrendítette az, hogy Klepetárban mégis felismerte harmadik utitársát. A védő kérdésére a tanu kijelentette, hogy az újságokban közölt fényképek alapján nem ismerte fel Klepetárt.

Az elnök ezután behívta a terembe Kovarova Mária táncosnőt, Klepetár kedvesét, akit egy izben már kihallgattak és akkor azt állította, hogy a kérdéses estén Klepetár vele kaveházban volt Prágában. A táncosnő a koronatanuval való szembesítés után is fenntartotta azt az állítását, hogy Klepetár a kérdéses napon délután öttől este tizenegyig vele volt.

Klepetár ezután az elnöktől zárt tárgyalás elrendelését kérte, hogy alibijét bizonyíthassa, mert Kovarova Mária táncosnővel kapcsolatban különböző intimitásokat kellene elárulnia. A bíróság ezt a kérést elutasította és Francovné, Sikorszki volt háziasszonyát hallgatta ki, mert Klepetár és Kovarova azt állították, hogy július 16-ikán, vagyis a gyilkosság napján az ő lakásán szálltak meg és voltak bizalmas kettesben. A tanu megcáfolta ezt az állítást és kijelentette, hogy Klepetár a táncosnővel július 22-ikén töltötte az éjszakát a lakásán.

Több jelentéktelen tanuvallomás után a tárgyalást felfüggesztették.

Palics fürdő

Vasárnap megnyílik az iszapfürdő

Piros napokon nők, pátatlan napokon férfiak részére üzemben. — Ma délután a parkban egy ka onal koncert. A térszóna Pálkai művészzenekara játéka. 517.

Feledékenységből maradt az esküvő, de megtartották a lakodalmat

Beckerekről jelentik: Tragikomikus eset történt Jermenovci községben. A kis magyar község apraja nagyja már napok óta nagy lakodalomra készült, mert a falu leggazdagabb gazdájának, H. Jánosnak Erzsi nevű szép leánya férjhezmenőben volt. A menyasszony és a vőlegény három héttel a tervezett esküvő előtt szabályszerűen jelentkeztek a községházán kihirdetés céljából, azután megkezdődött a nagy készülődés a lakodalomra.

Ugy indult a dolog, hogy a lakodalom tultesz minden eddigig. A levágott csirkéknek, kacskának, pulykának és libának senkise tudta a számát, borjut, malacot, sőt ökröt is vágta párjával, aztán megkezdődött a nagy sütés-főzés. Kalácsok, cukorsütemények, torták egész hegyeket alkottak a menyasszony apjának házában és hordószámra érkezett a bor meg a pálinka.

Végre elérkezett az esküvő napja is. A nagy ünneplőtömeg be is állított vasárnap a községházára, hogy a szertartáson átessenek. A jegyző fogadta őket nagy álmétközéssel:

— Mit jelent ez a nagy ceremónia? Mért jöttek ily tömegesen?

— Hát a házasságkötés végett, amit már az szokás.

— Házasságkötés? Hát a kihirdetéssel mi lesz?

— Hiszen itt voltunk most három hete.

A jegyző a fejéhez kapott ijedében: — Szent Isten, egészen elfelejtkeztem.

Az esküvőt nem lehetett megtartani. De mi történjék a sok enni-innivalóval? Azokat nem lehet eltenni három hétre. Végre is, mivel már a násznép is együtt volt, úgy határoztak, hogy a lakodalmat most már csak mégis megtartják, ha nem is volt meg az esküvő.

Meg is tartották annak rendje és módja szerint a lakodalmat, előbb kissé nyomott hangulatban, de az ital csakhamar megnyitotta a jókedv csapját. Mikor pedig a vendégek közül valaki azt találta mondani, hogy hiszen mindig, ha most van a lakodalom esküvő nélkül, három hét múlva meg majd lesz esküvő lakzi nélkül, akkor az örömapa sértődötten szólt közbe:

— Micsoda? Arról pedig szó se lehet. Telik nekünk két lakzira is.

HIREK

Dubrovnik anxi!

A délvideki városok nem azok, amelyneknek a mozi mutatja őket. Ezek a városok hosszú évszázadok tradícióját öröklítik meg.

Felszabadultan az atmoszférának, a föld dalának, a felhőtlen égnek, a végtelen horizontnak hatása alól egy filozófus vagy festő szemével kellene nézni a földet.

*

Dalmáciai város egy sem őrizte meg annyira sajátosságát, mint Dubrovnik, melyet egykor a rómaiak építettek ujja egy pusztító földrengés után.

A város öreg tornyaival, csipkézett várfalával, salazzóival, piazzáival, ahol minden léptedre ehozt kiáltanak a kövek, régmúlt idők bájos poézisét idézi, tele romantikával és grandezzaival.

Este, ha az uccákon vándorlok, a házak szífluettjából a dóm magasodik felhőben, úgy tűnik, mintha a hatalmas szenátorokat látnám, kuttyáskodó darabontjaikkal.

Szigoru, tulszigoru törvényei voltak. A patriciusok közül választott tiz szenátorból állt a tizek tanácsa, amely élet és halál felett ítél.

Az orvos nem hagyhatta el a várost külön engedély nélkül. Nappal nem élvezhette az ország kitünő bufelejtőjét a szőlőlugasok alatt.

Naphosszat kellett sétálni elrettentő arccal fekete doktorsüvegében, hosszú botjával tudákos orra alatt, piazzától a kikötőig és vissza.

Jaj volt neki, ha nem volt helyben, mikor valamelyik hatalmasnak gyomor-nyomása támadt a dus lakomától.

Jaj volt annak a gyanus alattvalónak, aki éjszaka fákyla nélkül találtatott a keskeny uccák egyikében. Jaj volt a kofának, ki a piazzán egyik szenátor loggiájának lépcsőjére ült le fenni.

Azonban karnevál napján, demokrata szellem uralkodott szerte az országban.

Dominó volt az egyenlőség a testvériség szimbóluma és mindenkinek joga volt bemenni minden házba, ahol étellel, itallal mindenkit bőven elláttak.

A szenátorok kényes signorái sajátkezüleg vendégeltek meg hajómunkást, kispolgárt. Csengett a csók, patakzott a bor, dalolt az élet mindenütt karnevál áldott napján.

*

Szembem Calebotta Péter borotvát. Almodozón csapja a habot vendége arcába, szeméi a messzi hegyekre révülnek, tán arra gondol, hogy egyik kecskéje virradatra anya lesz és a kisgidák árán kendőt vásárol asszonyának.

Csudálatos élet! Fény, fény mindeütt, kék tenger, kék égmező, csak egy gránátalmafa virága a színek néma jajszoava a nagy világosságban.

A kert mögött egy okosszemű barna kis csacsi legelgeti az utolsó használható fűszálakat és nem tudja, hogy hűtlen párja most kezd ki az országuton egy szürke csacsival. Már a csacsikra sem érvényesek a régi szigorú törvények.

Földi Ilonka

*

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, május 28-ikán este: *Laž (Hazugság)*, komédia három felvonásban. Irta: Viničenko. Délután három órakor ifjusági előadás: *Revizor*.

Kedden, május 29-ikén este: *Dover—Calais*, vígjáték három felvonásban. Irta: Beroti Gyula. délután gyermekelőadás: *Mesejáték*. (A noviszadi-oszijekai Nemzeti Színház vendégjátéka.)

*

— Pribicevics—Pasics-párti együttes népgyűlés Bácskogradistén. Bácskogradistéről jelentik: Vasárnap délután a bácskogradistei Pribicevics- és Pasics-párti szervezetei együttes népgyűlést tartottak, amelyen a noviszadi kerületi szervezet vezetősége részéről dr. Hadzsi Koszta, dr. Mics Alekszandar és dr. Nenadovics Jován vettek részt.

— A csehszlovák parlament német elnöke Noviszadon. Noviszadról jelentik: Zierhut Wolfgang, a csehszlovákiai német párt elnöke, a prágai parlament elnöke, aki a csehszlovák parlament delegációval érkezett vasárnap délután, dr. Kraft István nemzetgyűlési képviselő meghívására kiszállt Noviszadon és ott töltötte a nap hátralevő részét. Megtekintette az Agrária német szövetkezet telepét, meglátogatta a Deutsches Volksblatt szerkesztőségét, megtekintette az új hidat és a város más nevezetességeit. A csehszlovákiai német párt vezetője hétfőn reggel utazott tovább Beogradba, hogy résztvegyen a jugoszláv-csehszlovák delegáció munkájában.

— A szubotici Szokol-egyesület nyilvános tornagyakorlata. A szubotici Szokol-egyesület junius 3-ikán Szuboticán a Bácska-pályán nyilvános tornagyakorlatot rendez. A tornaversenyen szertornát és szabadgyakorlatokat fognak bemutatni.

— Új egyesület Szuboticán. Vasárnap alakult meg Szuboticán a Szeverna Zvezda nevű egyesület, amely a napokban már meg is kezdte működését. A Szeverna Zvezda nemzeti eszméket szolgáló egyesület és az alakuló közgyűlésen Vujics Radomir szubotici tanfelügyelőt választották meg elnöknek. Alelnök dr. Szavics Jován egyetemi magántanár lett.

— Albert Thomast kizárták a genfi szocialista pártból. Genfből jelentik: Albert Thomast, a nemzetközi munkaügyi hivatal vezetőjét a genfi szocialista párt vasárnap kizárta tagjai sorából. A kizárási határozat indoklása az, hogy Albert Thomas legutóbbi római tartózkodása alkalmával olyan szellemben nyilatkozott a fasizmusról, ami nem egyeztethető össze a szocializmussal.

SPORT

A noviszádi labdarugó kerület viharos közgyűlése

Puccsal kibuktatták ifjabb dr. Hadzsi Koszta elnököt — A puccs után kibuktak a puccs összes szereplői

Noviszádról jelentik: A noviszádi labdarugó kerület közgyűlései gyakori meglepetésekkel szoktak szolgálni. Emlékeztetés még, hogy tavaly is puccsal kibuktatták ki a régi vezetőséget, élén ifjabb dr. Hadzsi Kosztával, akinek nemcsak a labdarugó kerület megalapítása és működése körül, de a noviszádi sport terén is érdemei vannak. A puccs azonban annak idején még sem sikerült teljesen, mert dr. Hadzsi röviddel utóbb visszahozták az elnöki székbe, amelyet azóta is betölt.

Vasárnap délelőtt kilenc órára volt egybehíva a kerület ezévi közgyűlése, amelyen dr. Hadzsi Koszta elnököt és amelyen tizenhat egyesület delegátusa vett részt. A beogradi alszövetség részéről Stojnovics Radivoj beogradi ügyvéd, a beogradi alszövetség első titkára jelent meg.

Az előterjesztett titkári, pénztári és felügyelőbizottsági jelentésekhez Stefamovics Nikola, a sabáci Macysa delegátusa szolt hozzá, majd Lederer Vilmos (Makkabi) meleg szavakkal méltatta dr. Hadzsi és a kerületi választmány működését. A felszólalások után a közgyűlés egyhangulag elfogadta a jelentéseket és megadta a felmentvényt.

Ezután az új tisztikar megválasztására került a sor, miközben viharos jelenetek támadtak. A kiküldött jelölőbizottság nem tudott a jelölések tekintetében megállapodni, mire heves és éleshangu vita támadt. A közgyűlés áttért ekkor az elnök megválasztására és puccsszerűen nyolc szavazattal hét ellenében ifjabb dr. Hadzsi Koszta eddigi elnökkel szemben a Radnicski jelöltjét, Arsenijevics Milorád noviszádi ügyvédet választotta meg, aki nem volt jelen a közgyűlésen és így nem nyilatkozhatott, hogy a megválasztást elfogadja-e.

A közgyűlés tagjai meglepődve értesültek a sikerült puccsról. A szerémségi

és a sabáci egyesületek, nagyrészt a helyzet teljes félreismeréséből szavaztak dr. Hadzsi ellen. A szavazás után dr. Hadzsi hívei értekezletre vonultak vissza, amelyen a Radnicskit kivéve valamennyi noviszádi egyesület résztvett. Az értekezleten kimondták, hogy a régi választmány eddig követett irányelveit a jövőben is fenn akarják tartani.

A közgyűlés újból való megnyitása után az elnöklést Stojlovics Radivoj, az alszövetség delegátusa nyitotta meg, majd rátértek a tisztikar megválasztására.

A jelölőbizottság az alelnöki tisztségre, Szpasics Boskót, a Radnicski titkárát jelölte, de a közgyűlés nyolc szavazattal hét ellenében megbuktatta a jelöltet.

Dr. Hadzsi ezután betértesztette a kovili Sajkás írásbeli meghatalmazását, amely dr. Hadzsi bízta meg a közgyűlésen való képvisellel. A zűrzavar ekkor tetőfokát érte el, a hangulat izzóvá vált, a vihar újból elemi erővel tört ki.

Alelnökké Lusztig Nándort (Makkabi) kilenc szavazattal hét ellenében, titkárrá kilenc szavazattal Nikolics Bozsót (Vojvodina), választották meg.

A választási eredmények teljesen megbontották a Radnicski-front sorait és a többi választások már egyhangulag mentek és valamennyi tisztségre a puccsistákkal szembenállókát választották meg. Eszerint pénztárnok lett Jęfics Szreten (Postás), sportkapitány Vékes Dezső (Makkabi), gazdasági intéző Bjelalac Zsárkó (ZsAK), a választmány tagjai: Beck János (NAK), Daljev Pavle (Vojvodina), Keller Andor (Makkabi), Fehér György (NAK), Bódy Géza (Temerin TC), dr. Sztokjovics Milán (Sparta), Madaeki Kálmán (Gradjanszki, Petrovaradin), Dnür János (Gradjanszki).

A közgyűlés délután két órakor, öt órai tanácskozás után ért véget.

Rekordmezőny volt a vasárnapi noviszadi lóversenyen

Miniszterek és képviselők a lóversenypályán

Noviszádról jelentik: A Petar trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet vasárnapi nyári megnyitó versenyen meglátszott az ünnepi hangulat, amely aznap egész Noviszadon és annak közönségén uralkodott. A gyönyörű fekvésű lovaregyleti pálya tribünjét megtöltötte a nagyszámu közönség. A sok hölgy, elegánsnál elegánsabb toalettekben, látványos képet nyújtott. A nagy tribünön az egyik páholyban Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter és Markovics Pera építésügyi miniszter ült több képviselővel, míg a szomszédos páholyok egyikében Rosée ezredes, beogradi francia katonai attasé foglalt helyet. A miniszteri páholyban egymásután tettek látogatást a politikai és gazdasági előkelőségek. Az állóhelyen, szemben a nagy tribünnel, a katonazenahelyezkedett el. Délután fél négy tájban a lóverseny közönsége egy igen alacsony repülő Breuget-gép berregésére lett figyelmes, mely a repülőteréről jövet Beograd irányában szállt el a lóversenytér felett. A közönség hamarosan észrevette, hogy a Breguet francia színei mögött a világhírű La Costes és Lebruis pilóták foglaltak helyet és kenderlobogtatással üdvözölte a Bukarestbe induló francia repülőket.

Közben már nyergelték az első futamhoz benevezett lovakat, amelyek közül nyolcan álltak ki a starthoz, amely csak nagy nehezen jött létre, mert a Carmen nevű ló, amely titkos outsiderként szerepelt, nem akart elindulni. A starter azután ott is hagyta és Carmen a startnál már verve volt. Labrador, a nagy favorit, a hatalmas szügyű gyönyörű állat ott állt a bokszban, de tulajdonosa, Dragisa Marinkovics nem engedte futni, mert a handikap 82 kilóval terhelte, míg a többi lovak 54—60 kiló súlyt vittek. Csak a jóképeségű Lebach ló: Kohinor hetvenkilenc kiló terheléssel vett részt a versenyben, amelyet Djordje Jancsics hatvankét kilóval terhelte Dorinája nyert meg meglepetészerűen,

ugy hogy a 100 dináros totalizátor kaszánál, csak egyetlen tét volt rajta, egy beogradi hölgyé. Mögötte Od Doboja Mujó jött be másodikként és a favorit Djidónak a harmadik hellyel kellett beérni. A totalizátor 205 dinárt fizetett tizre. A beogradi hölgy 2.050 dinárt kapott a tétjéért.

A kétévesek versenyéhez tizenegy ló, csupa ismeretlen, még nyilvánosan nem szerepelt telivér állt ki, olyan rekordmezőny, amely bármely világhírű lóversenypályának is büszkeségére válik. A közönség nem alkothattott magának konkrét véleményt, mert a lovakat senkise ismerte, de a többség Dugyverszki Olga »Jean d'Arc« lovában bízott a legjobban, mellette sok híve volt dr. Dugyverszki Gedeon Rose Marie nevű lovának is. A versenyt egy harmadik, Lebach »Cila II.« lóva nyerte meg, mint outsider és nyolc és félszeres pénzt juttatott kevés számu híveinek.

A strazilovói díjért futott nemzetközi versenyben csak négy ló állt ki és az összbizalom gróf Schönborn Ferenc »Vak Bottyán«-jában összpontosult, de a ljubicsevői állami ménes Didó nevű lóva szerezte meg a vasárnapi verseny harmadik nagy meglepetését. Lebach Bra-vour nevű lóva ezer méter után kifutott és felpályával utolsó lett. A két Schönborn ló, a Vak Bottyán és a Tiszagyöngye lett a második, illetve a harmadik.

A háromévesek versenyében hat ló indult és azt dr. Dugyverszki Gedeon gyönyörű Rigolettó nevű lóva nyerte meg fölényesen és aratott zajos tapsokat.

A zsokek akadályversenyében a legjobban megterhelt és a mezőny legmelegebb lóva, a Rascal ivadék: Utmutató, Schönborn gróf sok győzelmet aratott kitanító lóva hosszakkal verte Badzsák Antineját, amelynek igen sok híve volt, de Utmutató mellett nem tudott érvényesülni.

Az utolsó futamban, az egyfogatúak

ügetőversenyében a favorit Faró kikapott és érzékeny csalódást okozott. Az eddig veretlennek hitt Faró helyzetellen maradt, a versenyt a jóképeségű Vijor nyerte Norma és Legény mögött. A rendezés kifogástalan volt.

Mayor József

Vasutigazgatóság—Törvényszék 3:1 (3:1). A törvényszéki bírák és jegyzők a SzAND-pályán játszottak a vasutigazgatóság tisztviselői karával. A mérkőzést, amely bővelkedett derűs jelenetekben, nagy közönség nézte végig. Az eredmény tulajdonképpen 4:1 volt, de a törvényszék kérésére a vasutigazgatóság elengedett egy gólt. A törvényszéki csapatban Gavrics kapus és Carevics voltak a legjobbak, míg a vasutigazgatóság csapatában minden játékos jó volt. Mitrovics törvényszéki jegyző vezette a mérkőzést a törvényszék legteljesebb meglegedésére.

A szubotical ZsAK Noviszadon. Noviszádról jelentik: A szubotical ZsAK csütörtök délután öt órakor a noviszadi Karagyorgye-pályán a noviszadi Vojvodinával mérkőzik.

Az SzMTC rendkívüli közgyűlése. A szubotical vasasok május hó 22-ikén, kedden este 9 órakor a Bartalos-féle vendéglőben rendkívüli közgyűlést tartanak.

A Szubotical Tennisz Sport Klub Noviszadon. A Szubotical Tennisz Sport Klub gárdája pünkösdi vasárnapján Noviszadon vendégszerepel.

BÉCS

Vienna—Brigittenauer 4:0 (0:0).

FAC—Simmering 5:4 (3:1).

Slovan—Herta 4:0 (2:0).

Wacker—WSC 3:0 (2:0).

Rapid Kladno (Prága) 4:1 (2:0).

MADRID

FC Barcelona—San Sebastian 1:1.

SZÍNHÁZ

Elmarad a beogradi opera pünkösdi vendégjátéka. A beogradi operaegyüttesnek a szubotical Városi Színházban pünkösdvásárnap estére tervezett vendégjátéka közbejött akadályok miatt elmarad.

A szentai munkáskulturkőr műsoros estélye. Szentáról jelentik: Fényesen sikerült műsoros estélyt rendezett vasárnap este a szentai Sloboda Munkás Kulturkőr. Nésics Izider városi képviselő bevezető szavai után két vígjátékot adott elő a kör műkedvelőgárdája. A szereplők: Faragó Nándor, Kovács Ferenc, Barsi Ilona, Szabó József és Maca, Döme György, Nagy Dénes, Vicei Márton, Kovács Nusika nagyon jól megállták helyüket. Vicei Márton, Tóth István és Takács Ferenc egy-egy költeményt szavaltak. Anilk Mancikát énekszámáért melegen ünnepelték. A kitünően sikerült mulatságot Békássy Nándor tanító rendezte hozzáértéssel. Az estélyt reggelig tartó táncmulatság követte.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 347 (—17), Apatin 440 (—26), Bogojevó 444 (—22), Vukovár 386 (—12), Noviszad 400 (—8), Zemun 474 (+4), Pancsevó 466 (+4), Szmederevó 542 (4). Dráva: Oszijek 250 (—24). Száva: Mitrovica 605 (—1), Beograd 428 (0). Tisza: Szentta 344 (—14), Becsej 312 (—12), Titel 442 (—8).

ÚJ BUDA

TABORI PÁL

izgalmas regénye az ifjuság és felnőttek számára is.

Az Amerikába szakadt magyar szabadsághősök kalandjai és városalapítása. — Ára 20.— dinár

Megrendelhető

a Minerva r.-t. könyvosztályában

TŐZSDE

Zürich, május 21. (Zárlat.) Beograd 9.1330, Páris 20.4275, London 25.33 és egyenlő, Newyork 518.825, Brüsszel 72.45, Milánó 27.335, Amszterdam 209.35, Berlin 124.16, Bécs 73.91, Szófia 3.745, Prága 15.375, Varsó 58.15, Budapest 90.635, Bukarest 3.21.

Szentai gabonaárak, május 21. A hét-fői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 340—345 dinár, új buza 245—250 dinár, tengeri, morzsolt 295 dinár, takarmányárpa 260 dinár, zab 280 dinár, rozs 325 dinár, köles 305—310 dinár, muharmag 1720 dinár, heremag 2200 dinár, bab 345 dinár, burgonya 175 dinár, örmények: 0-ás liszt GG. 535 dinár, 0-ás liszt G. 535 dinár, 2-es főzöliszt 515 dinár, 5-ös kenyérliszt 485 dinár, 7-es 355 dinár, 8-as 270 dinár, korpá 280 dinár, konkolydara 280 dinár. Irányzat: lanya. Kinálat, kereslet: csekély.

Szombori terménytőzsde, május 21. Buza Bácska vasut 352½—357½, rozs Bácska vasut 71—72 330—340, zab Bácska vasut uz. 200—205, árpa takarmány 61—62 290—295, 63—64 300—305, tavaszi 65—66 320—325, tengeri Bácska vasut pt. 287½—292½, Bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 340—350, fehér válogatott 380—390, liszt 0-ás GG. 475—495, 0-ás G. 475—495, 2-es 450—470, 5-ös 430—450, 6-os 400—420, 7-es 340—360, 8-as 240—250, korpá finom 230—240 dinár. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, május 21. Buza bácskai 77—78 kilós két százalékos 357.50—360, délbánati 78—79 kilós két százalékos 355—357.50, felsőbánai 78—79 kilós két százalékos 352.50—355. Tengeri bácskai 294—297.50, bánati 295—297.50. Lisztek: 0gg és 0g bácskai 485—495, kettes 465—475, ötös 445—455, hatos 420—430, hetes 350—360, nyolcas 240—245, korpá jutazsákokban 227.50—232.50. Bab bácskai fehér 405—410. Irányzat: változatlan. Forgalom: 53 vagon.

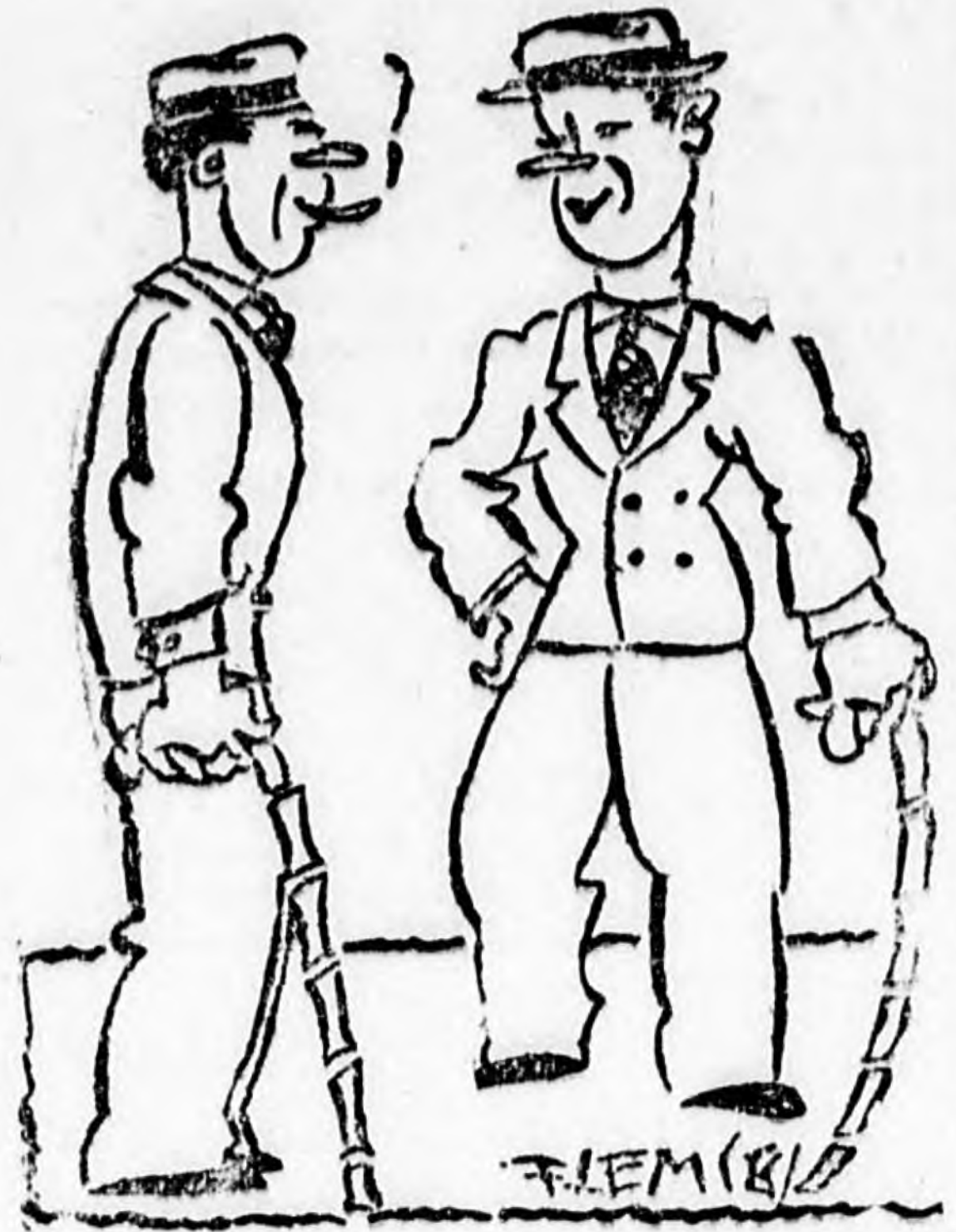
Budapesti gabonatőzsde, május 21. A gabonatőzsdén az irányzat a határidőpiacon szilárdabb, míg a készáru piacon lanya. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza májusra 32.76—32.80, zárlat 32.78—32.80, októberre 30.74—30.94, zárlat 30.88—30.90, márciusra 32.74—32.94, zárlat 32.88—32.90, rozs májusra 30.60, októberre 26.56—26.86, zárlat 26.76—26.78, márciusra 28.26—28.64, zárlat 28.58—28.60, tengeri májusra 28.18—28.20, zárlat 28.16—28.20, júliusra 28.80—28.82, zárlat 28.82—28.84. A készáru piacon: Buza 33—34.65, rozs 29.90—30.20, árpa 29.50—30.75, sörárpa 31.50—34, tengeri 27.75—28.75, zab 31.50—32.30, korpá 23.70—23.85.

Budapesti értéktőzsde, május 21. Magyar Hitel 87.8, Osztrák Hitel 48.7, Kereskedelmi Bank 119.5, Magyar Cukor 187, Georgia 16.6, Rimamurányi 114.6, Salgó 75.2, Kőszén 824, Bródi Vagon 38.5, Beocsini Cement 255, Nasicí 198, Ganz Danubius 175.5, Ganz Villamos 147.5, Athenaeum 35, Nova 55, Levante 25.8, Pesti Hazai 222. Irányzat: barátságos.

Budapesti állatvásár, május 21. A vágómahavására 471 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 116—124 fillér, közepes 78—96, gyenge 54—76, bika jobb 100—108, közepes 90—98, gyenge 80—88, tehén jobb 94—108, kivételesen 116, közepes 76—92, gyenge 52—72, bivaly 62, növendékmarha 68—96, kicsontozni való marha 48—50 fillér. Az irányzat lanya. A sertésvásárra 5650 állatot hajtottak fel. Árak kilónként élősúlyban: Könnyű sertés 1.36—1.46, közepes 1.46—1.57, nehéz 1.58—1.63 pengő. Az irányzat lanya.

Bécsi mahavásár, május 21. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: 2748 hizott marha, 435 kicsontozni való, összesen 3183, ebből 207 jugoszláviai eredetű. Lassu üzletmenet mellett 5—10 garassal olcsóbbodtak az árak.

KINTORNA

— Hígyje el kedves barátom, az ember sohase adja oda a kis ujját egy nőnek, mert rögtön a karját akarja.

— Nincs igaz. Az ember sohase nyúljon egy nő kis ujjához, mert rögtön ide adja az egész karját.

*

Egy fiatal asszony beállt az orvos rendelőjébe:

— Drága doktor ur, nem tudná a kis fiamat megoperálni?

— Mit kell ezen a négy hónapos gyerekre operálni, hiszen egészséges.

— Hát tetszik tudni, hogy a férjemre basonlítson.

*

A kereskedő panaszkodik a barátjának:

— Borzasztó, mennyi pénz kell a feleségemnek.

— No beszélj!

— Reggel, amikor elmegyek otthonról, pénzt kér, délelőtt, amikor ebédelünk, pénzt kér, este, ha hazajövök, pénzt kér.

— És mire költi azt a rengeteg pénzt?

— Honnan tudjam? Hát adok én neki!

*

A moziban egy ur azt mondja egy barátjának:

— Nézd csak azt a nőt, pörben va-

Louis Hémon:

AZ ÖKÖLVIVÓ

Sportregény

(20)

Andy Clarkson Patet legyezte, egészen közel ment hozzá, mintha mondani akarna valamit. De ugylátszott, hogy hirtelen mást határoz, szó nélkül hagyta Patet felkelni, amikor elmúlt a pihenés ideje. Mélyenülő kis szeme ragyogott, kiváncsán nézegette tanítványát, nyilvánvalóan ön magától kérdezte:

— No lássuk, mit tud?

Pat elsősorban megváltoztatta eddigi véleményét az előkelő társaságbeli ökölvívó képességéről, azután lehajította a fejét, a lehető legjobban védte magát és megállapította, hogy ellenfelének jövőnalu felsőteste igen esábitó célpont. Amikor az arcának szánt, egyenesen odalendülő ütést látta közeledni, hirtelen leszegte fejét, térdét kissé meghajlotta és ellenfele gyomrába vágott.

Az »amatőr« azt a fuldokló feleséklást hallatta, amely a talitalálat biztos jele és térdre esett. Mint régi, viharedzett ökölvívó, hat másodpercig nyugodtan pihent, mielőtt felkelt, de mi helyt talpon volt, támadásba ment át.

Csak hogy a test-test elleni küzdelemben, ahol a mérkőzők közéről nagyon rövid, kettős és hármas ütésekkel dolgoznak, amelyeknek ereje főként a váll és mellizmok képességétől függ, a fiatal ur és Battling Malone harca egyszerre egyenlőtlené vált: az agár és a bulldog verekedése volt ez. Pat elemében volt. Így verekedtek a Hoxton sikátorában, meg a kínai negyed zuguccáiban; rövid, döntő összecsapás, váll váll ellen feszül, az elkeseredett uccai harcok szédülétesen jól alkalmazott friss lendületű ütései-

gyok vele, a napokban lesz a tárgyalás.
— Mit csinált neked?
— A multkoriban szemközt ült velem a kávéházban és folyton, de folyton erő-

sen fixirozott.
— No és ezért pörölted be?
— Hát persze: feljelentettem igaztásért.

KÖZGAZDASÁG

Mértékadó helyen egyre több megértést tanusítanak a közgazdasági körök panaszai iránt

A noviszádi termény- és értéktőzsde évi közgyűlése

Noviszadról jelentik: A noviszádi termény és értéktőzsde vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen a tőzsde tagjai nagyszám- mal vettek részt.

Dr. *Dungyverszki* Gedeon, a tőzsde elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Elnöki megnyitójában beszámolt a noviszádi tőzsde jelentőségéről, beszélt a gazdasági válságról és megállapította, hogy a súlyos válság ellenére, a jugoszláv gazdasági élet a múlt évben néhány, a gazdasági életre jelentős, örvedetes eseményt jegyezhetett fel, amelyek az- zal a reménnyel kecsgetnek, hogy a gazdasági helyzet végre meg fog javu- lni. *Mértékadókörök egyre nagyobb meg- értést tanusítanak a gazdasági élet iránt.* A nagy tetszéssel fogadott elnöki meg- nyitó után *Krajacsevics* Gyula, kereske- dő, tőzsdetag mondott köszönetet az igazgatóság eredményes működéséért és felszólalása keretében éles hangon bí- rálta a bácskai főispán ismeretes utle- vélrendeletét, amely megbénította a kül- lönben is erősen küzdő gazdasági életet és javaslatára a közgyűlés éleshangu ha- tározati javaslatot fogadott el, amely- ben a tőzsde közgyűlése arra kéri a No- viszadon, a hídmegnyitási ünnep alkalmából időzött *Stankovics* Szvetozár mi- nisztert, hogy a tőzsde kérelmét és til- takozását juttassa el a belügyminiszter- hez és maga is hathatósan támogassa a város gazdasági köreit a sérelem orvos- lása érdekében. Az egyhangulag elfoga- dott határozat átadásával dr. *Dungyer- szki* Gedeon vezetésével küldöttséget bíztak meg, amely a Lloyd küldöttségé- vel együttesen járt el.

Ezután dr. *Petrovics* Brankó, ismer- tette tőzsdetanácsi jelentését, amelyet a *Bácsmegyei Napló* már részletesen közölt. A jelentést a közgyűlés egyhan-

gulag elfogadta és a tőzsdetanácsnak és felügyelőbizottságnak egyhangulag meg- adta a felmentvényt.

Ezután a tőzsdetanácsba a következő tagokat választották meg: Dr. *Dun- gyerszki* Gedeon, *Miroszavljevics* Koš- zta, *Adamovics* Sándor, *Matics* Milorad, *Weisz* Frigyes, *Gold* Béla, *Zwiebach* József, *Francuszki* Milan, *Székely* Ar- nold, *Bogdanovics* Zsvorad és *Faith* Gyula Noviszadról, *Stankovics* Szveto- zár földművelésügyi miniszter (Beograd), *Bajloni* Mihály (Beograd), *Osztójcs* Du- san (Ruma), *Djurisics*-*Biorac* Alekszan- dar (Ruma), *Meszarovics* Szlavko (Srem- skamitrovica), *Wittmann* Lajos (Pance- vo), *Freund* Arthur (Pancevo). A fel- ügyelőbizottság tagjait lettek: *König- städler* Dusan, *Mainzski* Nikola és *Ki- szelieski* Jovan.

Tőzsdebírákul megválasztották a kö- vetkezőket Noviszadról: *Vámosi* Andor, *Csulum* Jovan, *Morotvanszki* Sztanko, *Kovács* Dezső, dr. *Petrovics* Milos, *Lamp- el* József, *Dungyverszki* Sándor, *Löwy* Mátyás, *Frank* Gyula, *Gerich* István, *Kovacevics* Radivoj, *Friedmann* Dávid, dr. *Stefanovics* Zsarko, *Schönberger* Jenő, *Blau* Manó, *Wolf* Samu, *Bjelics* Dimitrije, *Krajacsevics* Gyula, *König* Adolf, *Knöpfler* Sándor, *Nathan* Adolf, *Löwinger* Kálmán, *Rainer* Simon, *Szum- bul* József, *Petzy*-*Popovics* Pavle, dr. *Janezsa* Jóska, *Miroszavljevics* Lázár, *Jilis* József, *Lázics* Sztanko, *Pfeifer* Fe- renc, *Jankovics* Száva, *Blitz* József, *Grossmann* Arnold, *Komlós* Nándor, *Beogradból*: *Milenkovics* Momešilo, *Maj- danac* Dragoszlav, *Szabotičaról*: *Steiner* Kálmán, *Szrbobrából*: *Dobanovics* Pája, *Sztabarbecsejéről*: *Bálint* Rezső, *Deutsch* Miksa, *Rőzsa* Géza, *Weinber- ger* László, *Klein* Jenő, *Galambos* Ist- ván, *Brandeis* Bernát, *Rumáról*: *Djuri-*

sics-*Biorac* Sándor, *Becskekről*: *Peny- ves* Izsó, *Fischl* Jakab, *Székely* Ignác, *Panosevórol*: *Mihajlovics* Aleksza, *Fara- gó* Ábrahám, *Fischer* Ignác, *Bácskapa- lánkáról*: *Abelszberg* Sándor, *Orova* Ar- nold, *Indijáról*: *Micics* Markó és *Desz- potszvetlivánról*: *Djoka* Sekicski.

A közgyűlés után megtartott tőzsde- tanács ülésen dr. *Dungyverszki* Gedeon egyhangulag újból megválasztották el- nöknek, alelnöknek pedig *Miroszavlje- vics* Kosztát.

Kiírták a pályázatot a pancsevői nagyret ármentesítésére

Sztankovics Szvetozár földművelés- ügyi miniszter vasárnapi noviszadi tar- tózkodása alkalmával a *Bácsmegyei Napló* munkatársának kijelentette, hogy a pancsevői nagyret ármentesítésére és lecsapolására megtörtént az árlejtsé ki- írása és a miniszter az erre vonatkozó rendeletet szombaton írta alá.

Az árlejtsét a Duna-temesi ármente- sítő társulat nevében, annak kormány- biztosa, *Beslics* Nikola mérnök, a beo- gradi tartományi közgyűlés elnöke írta ki és azt a miniszter jóváhagyta. A pancsevői ármentesítő és lecsapolási munkát a legnagyobbarányú közmun- ka, amelyet eddig az országban kiírtak és így érthető, hogy a munkálatok ki- adása iránt nemcsak minden számottevő belföldi vállalkozó, de számos nagy külföldi, angol, német, magyar, osztrák, belga, holland, francia, csehszlovák pénz- csoport és vállalkozó, sőt az amerikai Blair-csoport is érdeklődik.

Rosszul sikerült a noviszadi vásár. Noviszadról jelentik: Vasárnap Noviszadon országos vásár volt, amely olyan rosszul sikerült, hogy arra évek óta nem volt példa. Csekély felhajtás mellett szo- katlanul gyenge vételkedv mutatkozott és a vásár az általános gazdasági pan- gást bizonyította.

A komlótermelők szövetségének alelnöke visszaérkezett tanulmányjáról. Noviszadról jelentik: *Petzy* *Popovics* Emil, a vajdasági komlótermelők szö- vetségének alelnöke visszaérkezett a szövetség megbízása folytán tett német- országi és csehszlovákiai tanulmányut- járól. Szerdán a szövetség helyiségében *Petzy* *Popovics* beszámol tanulmányutja tapasztalatairól.

Amikor Pat Malone eltávozott a ring kötele- től, amely mellett test-test elleni küzdelemük lejátszódott, ellenfele ott maradt, hasonfekve, élet- telenül.

Mialatt élesztgették, Andy Clarkson jóked- vilen sugta tanítványa fülébe:

— Pat, goromba volt ezzel az uriemberrel! Hát nincs magában több tisztelet a cambridgei egyetem Mister Fitzmorice Huntje iránt, aki An- golország háromszoros amatőrbajnoka?

Pat, aki éppen a törölközőjével szárította magát, tágranyilt szemmel bámult. Angolország amatőrbajnoka: ejnye, ejnye! De hiszen ez egy cambridgei egyetemista, vatta között nevelt urfi, aki eddig csak tréfából verekedett. És Pat már szégyelte egy kissé, hogy négy percig tartott, a míg le tudta győzni.

Ilyen és ehhez hasonló kis kalandok tarki- tották a tréning egyhangu szürkeségét. Kis idő múlva New Cross és Greenwich felé vezető uton hosszú sétákat kellett tennie, hogy az első nyil- vános mérkőzésre való előkészítése tökéletes, hi- bátlan legyen.

Ez a mérkőzés is elmúlt és Pat csak egészen homályos, bizonytalan emlékeket őrizett meg le- folyásáról.

A tréning teremben hosszasan nézegette el- lenfele, *Jim* *Ellis* fényképét, amelyet a *Boxing* közölt. Andy Clarksonnal meg a többi trénerrel a mérkőzés különböző esélyeiről, lehetőségeiről vitatkozott; haditervet csináltak neki, ő pedig az ünnepélyes nap tiszteletére úgy érezte magát, mint a vizsgára készülő iskolásgyermek, aki ré- mülten veszi észre, hogy mindent elfelejtett, sem- mire sem emlékezik...

Andy Clarkson ezer részletkérdésre hívta fel a figyelmét, lord Westmount, az őrnagy barátai más-más szempontból nézett tanácsok áradatát zudították rá. Végül is öltözöben kétségbeesve állapította meg, hogy a sok jótanácsból egyetlen egy sem maradt meg a feiében.

Azután elérkezett a nagy pillanat: fel a ring- be! és a National Sporting Clubban tett első lé- pésnél ez a kétségbeesés elmúlt és újabb érzék- lések seregének adott helyet.

Először a nézők hófehér ingmellei ejtették végtelen csodálatba: számtalan, vakító fehér ing- mell, amely kiragyogott a teremben körös-körül sorakozó egyforma fekete estélyi öltönyökből. A *Battling* *Malonet* idehozó emberek nem tudták, milyen tökéletesen újszerű, mély benyomást kel- tő élmény neki ez az elegáns, társadalmi osztá- lyának formaruháját viselő közönség. Természe- tesen nem beszélt erről; de ennek a másfélezer embernek a látványa — lordok, baronetek, ban- károk, a City kereskedői, szabadságotl tisztek, divatos ügyvédek, — valamennyien feketébe öltözve, ragyogó fehér vérttel a mellükön, az első összbenyomást adták az East End legmélyéről kiszakított fiatal barbárnak azokról az előkelő urakról, akiket Aldgateben csak hírből ismernek, de nem láttak soha. Pat Malone elkábult és rend- kívül megzavarodott.

Később lord Westmount, aki eddig az időbíró mellett a club vezetőinek fentartott helyeken ülő barátjaival beszélgetett, odament hozzá és né- hány bátorító szó kíséretében vállonveregette. A deptfordi teremben Pat a fiatal lordot csaknem magához hasonló emberként kezelte; itt a National Sporting Club teremben, a fehér ingmellek világának centrumában ez a kis egyszerű, jóaka- ratu mozdulat megzavarta.

Minden szem őreá szegeződött. Ellenfelét, *Jim* *Ellist* már jól ismerték. Értékes ember volt. De legyőzték néhányszor és legyőzik még ez- után is. Már bizonyosan tudták, hogy mit várhat- nak tőle; az a hely, amit az ökölvívók között el- foglalt, véglegesnek látszott, nagyon kis eshetőséggel és reménnyel az előbbrejutásra. De az új jövevény még rejtély volt, és mindenki igyeke- zett helyesen megítélni, bírálni.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR Meghívó

A Szuboticei Fűszerkereskedők Szakcsoportja f. hó 24-én (csütörtökön) délután 3 órakor a Srpski Kralj (Bárány kávéház) külön termében taggyűlést tart, melyre az összes fűszerkereskedőket meghívja az

Elnökség

Árlejtési hirdetmény

A Prigr. Sv. Iváni Gyógyfürdő R. T. az építendő fürdőre 1928. május 28-án d. u. 4 órakor a Kaszinóban árlejtést tart.

A pályázóknak a feltételek, a tervek és a költségvetések betekintésére az ottani takarékpénztárban d. e. vagy az ottani gyógyszerárban d. u. rendelkezésre állnak.

Az árlejtés írásbeli zárt ajánlattal történik, de fentartja az igazgatóság magának azt a jogot, hogy az építést a legolcsóbb ajánlattal szemben más ajánlattevőnek is kiadja. Pályázók, akik az építészeti minisztériumtól kiállított engedély (uverenje) birtokában vannak, tartoznak ajánlatukhoz ajánlati összeg szerint 5%-os bántpénzt is csatolni, mely összeg a munka elvállalása esetén az építkezés átadásáig az ottani takarékbank letétként marad.

Prigr. Sv. Iván, 1928. május 19.

5189

Az igazgatóság.

MESNI ŠKOLSKI ODBOR u ADI

Oglas

Mesni Školski Odbor u Adi (Bačka) potrebuje oko 600 kub. metara prvoklasnik suvih bukovih cepanica za gorivo bez panjeva i oblica, dovezeno i sadeveno u školskim dvorištima.

Zatvorene i taksirane ponude podneti Mesnom Školskom Odboru u Adi do zaključno 31-og maja o. g.

Drva se imaju liferovati do 1-og septembra tek. god. prema rasporedu prodavca-poduzimača.

Sve pristojbe i takse snosi prodavac.

Ada, 12. maja 1928. god.

5080

Predsedn. Šivo

ELADÓ vagy hárbeadó földbirtokait jelentse be cégemnél. ELADÓ SZLAVONIÁBAN 780 hold mintagazdaság, holdja 6500 din. Kisebb tanyás birtokok, 30-100 holdig, élő és holt felszereléssel, azonnali átvételre, 6-7.000 dinár holdja, kedvező fizetéssel. BACSKÁBAN 320 hold tanyával 16.000 dinár. 170 hold kastélyal, vétéssel, azonnalra 20.000 dinár. BÁNÁTBAN 500 hold agrármentes, vétéssel, épületekkel 12.000 dinár. 152 hold prima szántó tanyával, vétéssel 8000 dinár. Levelekre csak 3 din. válaszbélyeg ellenében válaszolok.

Vén úrnas

földbirtokközvetítő irodája, Subotica
Paie Dobanovačkoz ul. 3

5187

Körösi Géza

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvíz-kereskedése, Rudics ul. Telefon 513.

Üzlethelyiség megnagyobbitva

Aruraktár kibővitve

Arak leszállitva

Kiszolgálás gyors és figyelmes. Rendelések házhoz szállítva, Paliéra is.

5187

LEGFINOMABB FRANCIA TÁBLAOLAJ

ZÖLD KERESZT „CROIX VERTE”

KÜLÖNLEGESSÉG

SALÁTÁKHOZ

MAJONNÉZEKHEZ

FŐZÉSRE

ÉS SÜTÉSRE

S. H. S. VEZÉRKÉPVISELET

IGNACE FLECHE & Co. BEOGRAD

Kovács Antal-féle téglagyár bérlelője

Hermann Vilmos, Subotica

ajánl legolcsóbban mindenfajta építő

TÉGLÁT

chamotte-téglát és -lisztet saját iparvágányán waggonba rakva, valamint Subotican az építkezés helyszínére szállítva, kedvező fizetési feltételek mellett

Levél- és táviratcim:

Hermann Vilmos Subotica
Karadžičeva 12 Telefon: 7-69

Hengerszékék

25/60 30/60 22/80 26/80 30/100

Siksziták 2, 4, 6 és 8 részes (12 drb)

MOTOROK 20-120 PS (15 drb)

Félstabil- és stabil gőzgépek és minden más malomgépek, elektromotorok, transzmissziók, stb.,

uj és használt, olcsón eladó

Gruber F. mérnök Novisad Vo'vodjanska u'lica 13.

Mentse meg legszebb ékességét

Haját! De csak valóban megbízható, bevált hajtápszerezrel, a Csillag Anna-féle hajkenőccsel! A Csillag-féle hajkenőcsöt 50 év óta a világ minden részében milliók és milliók a legjobb eredménnyel használják. Önnek is csak ez fog segíteni. Nagy tégely ára 60 dinár, a kettős tégely 90 dinár. Ehhez szükséges: különleges shampoo, 20 fejmosásra elég, 25 dinár. Posta-költség külön. Megrendelését pontosan így címezze:

„AURORA“ Abt. 1. Novisad, Železnička 47

Czeisel József, Sombor

Sv. Miletic ul. 36 Telefon 136

Vállal mindennemű mély és

ártézi kut furását

vízvezetékek és „Marag“ melegvíz-fűtések berendezését

Autó-osztályunkat felosztjuk

összes autó, traktor alkatrészeket, kézidudákat, reflektorokat, keresőlámpákat, kilométer jelzőket, autórakát és sok százféle felszerelési cikket mélyen leszállított áron kiárulsítjuk

Klein Géza és Fiai

SUBOTICA 5029 Telefonszám 55

Mielőtt építkezéshez mész-, cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagonátelben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot

Sipos Sándor mésztermelő!
SUBOTICA, I. Sokolska (Gombkötő) ul. 6. Telefon 368 és 867

A boldogulás legbiztosabb alapja: a jövőről való gondoskodás!

Minden embernek kötelessége övéiről és öregségére önmagáról gondoskodni!

Biztosítsa tehát magát a

»DUNAV«

biztosító részvénytársaság suboticei főügynökségénél, ahol a legújabb rendszerű

takarékpersely-biztosítás köthető

Befizet hetenként 10 dinárt és ezért kifizet a társaság:

megélés esetén 10.000 dinárt
halál esetén 10.000 dinárt
baleseti halál esetén 20.000 dinárt
rokkantság esetén 10.000 dinárt

Az első heti részlet befizetése a biztosított teljes összeg felvételére jogosít

A „DUNAV“ életbiztosítási kötvényei a hadügyminisztérium 3640 sz. rendelete értelmében házassági övadékul elismertettek

Felvételi korhatár 60 év! 3464 Orvosi vizsgálat kötelező!

Olesó tűzifa

Kiárulsítás miatt 100 kg vágófa házhoz szállítva

25.- dinár

1000 k.r.-on felüli rendelésnél 50 kg gyújtófát ingyen adok. — Egyben értesitem a m. t. közönséget, hogy június 15-től fátelapemet Sencauski put 83. sz. alá helyeztem át. (Harrisnyagyár mellett)

Drvara „BOSNA“
a teherpályaudvarral szemben — Telefon: 5-12

Legmodernebb

szobafestést

a legolcsóbban csakis

FARKAS J.

készít

Subotica, VII., Jugovičeva ulica 48 2630

Uj Buick-Benz-Citroen automobilonok

luxus turakocsik, legjobb kivitelben, legszebb színekben, továbbá használt jó autók, Oakland 5 üléses, Citroen-Fiat 3-4 ülésesek hosszú lejáratu részletfizetésekaphatók

Kain Lajos, Citroen automobil képviselő
Subotica, Városháza épület 4549

Legjobb eredeti BILLIARDGÓLYÓ és golyó, MANDINERGUMMI és TEKEGÓLYÓ nagy választékban. — Lignum sanctum golyó 10 cm 70.-, 11 és feles 70.-, 12-es 100.-, 12 és feles 110.-, 13-as 120.-, 13 és feles 130.-, 14-es 150.- dinár

özv. Gerber Jakabné, Subotica
B. Sudarevičeva ul. 32

„OKASA“

A kiváló és legjobban bevált különleges ser nemi neurasthenia, lehangoltság, kedvetlenség ellen, különösen rigályos betegségek után, féltékenység és bátortalanság (nőnél) esetén. Rendkívül eredményes! Belső és külső dőle ismertebb orvosainak és orvosai különösen nyilatkoznak arról a szerről. Nem igazgatószer! Feljósorálatlan!

Férfiak — Figyelem!

Kérje még ma díjmentesen M. U. Dr. Lahusen titkos tanácsos tanulmányai alapján összeállított írodát a köszönőlelekekkel együtt az „OKASA“ Werke G.m.b.H. Fabrikchem. pharm. Präparata in Berlin vezrényv. eléletői Wien, VII., Filtzradargasse 2/12. Levélap elég

UJ KÉZIMUNKAUZLET NOVISZADON

Elvállalom teljes menyas zonyi kelegyek varrását, himzést férfi- és gyermekfűzőnemű készítését, ágynemű, szőtrók valamint filc, gobelin, perzsa, kolim, tipon munkák elkészítését. Gép- és kézi azzurozást, endlízést, monogramozást és minden szakmába vágó munkát a legmodernebb kivitelben és legújtanosabb árban. Modernül berendezett előanda.

A nb. közönség szives pártfogását kérem, tisztelettel

SICHERMANN RIZA, Duna ul. 34.

Román agrárreform

átal sujtott jugoszláv állampolgárokat felkérem, hogy közös akció megindítása céljából eseteiket valamint címeiket velem közöljék. Cim a kiadóhiva alban

Utazó- és árutazófigyelmébe!

Kéresse fel modernül berendezett penzionát, ahol napi 55.- dinárért étlap szerint ellátást és isztiszobát kap

Hotel M yland
St.-B. út, Vas t-utca

Kékkő

mont catini 99% legolcsóbb

Sugár Manónál
Telefon 47

99% Montecatini olasz kékkő

la Majunga raffia Zöldpor

Légytorgács Aloe

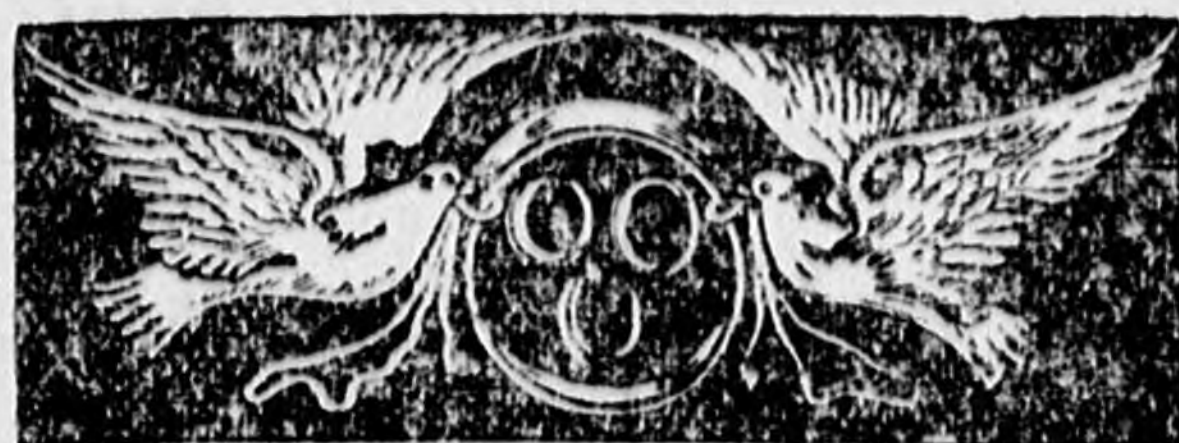
a legolcsóbban kapható nagyban is Nojce: Géza c gnál, Szubotica. 4413

Ettől archöre gyönyörű lesz, mert:

Ennél jobb nincs!

Creme Agnes

Postán megrendelhető:
Subotica: Herzi drogerija
Sombor: Fehér drógerija
Novisad: Braća Marer, parfumerija
Vibos: Paul Thoms

Gyűjtsön

Amicija-bélyegeket

Már 20 dinár bevásárlásnál kap „AMICIJA“-bélyeget, a következő szuboticiai cégeknél:

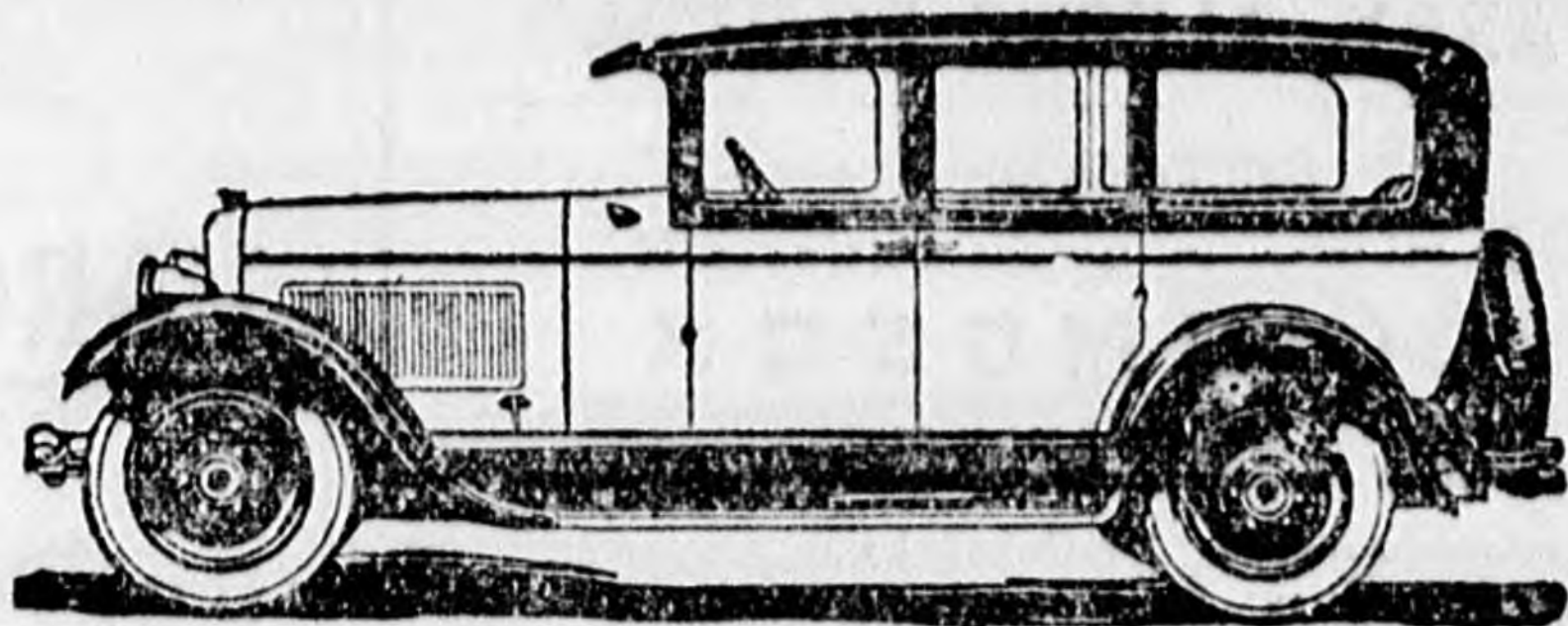
Sugar Manó fűszer- és csemegekereskedés, Gyümölcs piac. Tel. 47
Vujković Pero kézműárkereskedés, Strosmajerova ul. Telefon 701
Bányai Mavro rövid- és divatárkereskedés, Városháza
Horovitz Matija kézműárkereskedés, Strosmajerova ul.
Maričić i Jančević könyv- és papírkereskedés, Karadjordjev trg 3
 Telefon 252
Braća Stipančević uri és női divatárkereskedés, Aleksandrova ul. 9
S. A. Engi varrógép- és kerékpárkereskedés, Gyümölcs piac. Tel. 815

Képviselet

Radio Reklam Jugoslavija
 Manojlovićeva ul. 7 — Telefon 820

TÖKÉ
 Épület-, butor- és portál-
asztalos
 Palmotićevo ul. 20.
 Parkett raktár.

Jégszekrények
 mészárosok, ha tesek, vadéglők és magánhivatások részére lego csobb forras, elsörendü kivite!
Milošević Veljko
 Kérjen árjegyzéket! Sombor, Zlatna greda 2

FIAT

MODELL 520

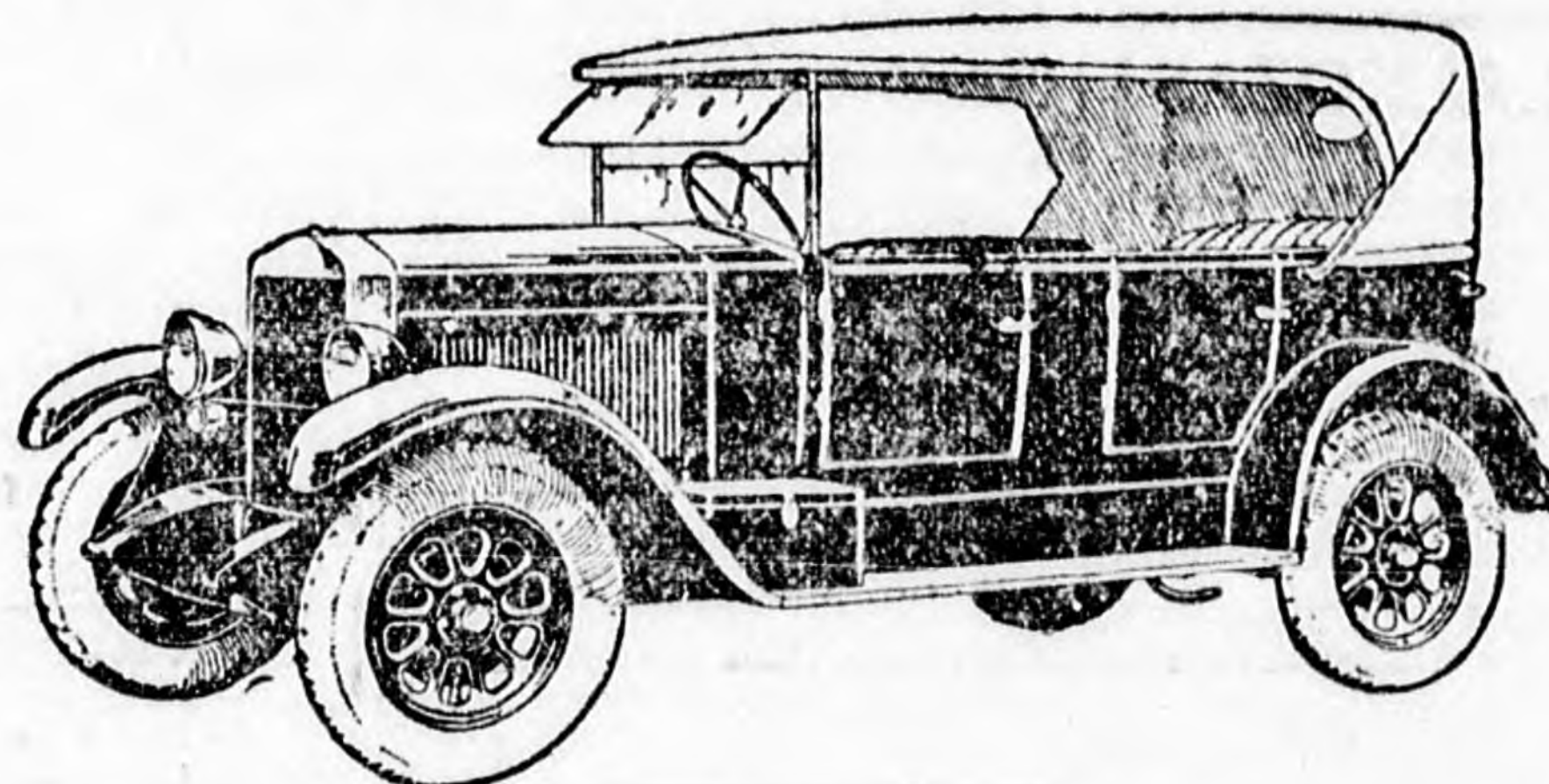
MEGÉRKEZETT

„AUTOCAR”

NOVISAD

Trifkovićev trg 5 Telefon: 21—32

5045

Naponta érkező
 nyári
 francia

ruháselymek

és mosóáru újdonságok
 választékosan szépek

Székely
 divatáruháza

Tekintse meg gazdagon felszerelt nyári áruraktáramat!

AMERIKAI RENDSZERŰ ARUTERJESZTÉS.

Mindenki kap ingyen egy órát

A valódi „DELMOND” pipereszappannak a Jugoszláviai fogyasztókkal való megismertetése céljából **minden tucát szappanhoz egy szép és jó asztali órát ajándékozunk.** Egy tucát „Delmond” toilette szappan ára órával együtt csak **120 dinár.** **Semmi mellékkiöltés!** Ha 12 darabot egyenként vesz, akkor is megkapja az órát. **Kérje az ottani kereskedőktől!** Ezen rendszer rövid ideig tart! — Tegyen próbát és meg fog győződni, hogy a szappan is, az óra is külön-külön többet érnek.

Megrendelhető az SHS vezérképviseleténél

ALEXANDER POLLAK BEOGRAD
 HILENDARSKA 22.

Noviszadi lerakat BRACA MARER

UJ!

UJ!

Mulhatatlanul szükséges

minden kereskedőnek, gyárosnak, iparosnak
 a Szerb-, Horvát- és Szlovén Királyság

1928-as címtárának II. kiadása

teljesen újonnan átdolgozva. — Csak néhány példány van még raktáron **rendkívül olcsó áron.** — Használja fel az alkalmat rendelje meg azonnal.

JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE A. D. Beograd, Terazije 25

A világhírű
 „Hutchinson” gyártmányú
ORAO védjegyű
 legjobb és legtartósabb minőségű

gummitalpu
vászoncipők

gyári raktára az egész SHS. királyságra:

Kosta Nikolić i Drug
 Beograd, Knez Mihajlova 12

Eladás csak viszontárúsítóknak
 nagyban rendkívül mérsékelt áron

LIFKA

Hét ötfől szordáig

FEDORA

Victorien Sardou népszerű regénye és szindarabja után

FOSZEREPLOK:

LEE PARRY, ALFONZ FRIELAND

Csütörtöktől

ZORO HURU legújabb burleszkje
MILLIOMOSOK

Előadások kezdete 5 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és elmaszó betűkkel számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felfüggesztett jelölés levélkelet továbbítás. Kérdésekre díjazás nélkül válaszolunk.

VÁROSI MUZI

Szerdától vasárnapig

Buster Brown az iskolában

Főszereplők: **IVICA és TIGI**

A kalandornő

Nagyvárosi kaland. Főszereplők:

LILY DAMITA

GEORG ALEKSANDER, FRED HOEN

Deutsches Kinderfräulein gesellen Alters, mit Ja hreszeugnissen, sucht Stellen zu kleineren Kindern. Zuschriften erbeten Beograd, Baba Višina 22 Wratschgo. 5197

Olcso bevasarlas különféle cipokból, munkás és gummicipokból, szandálakból. Budanovics Terézianál. Rudic ul. 1. 1483

Egy vagon ruha félig ingyen lesz eladva Földes Samu ruhaáruházában (gyümölcs-piac) Rudic u. 1. 525 D. Férfi divatöltöny már 675 D. Fiuruhák már 375 D. Gyermeke ruhák 175 D. Gummi raglának 225 D. Nőifeltők 455 D. Leányfiu feltők 325 D. Férfi munkaruhák 145 D. Munkaköpenyek 175 D. Divatnadrágok 225 D. Munkanadrágok 95 D. Bőr kabátok 725 D. Tessék meggyőződni, vidékre utárvétellel, meg nem felelő esetben pénzt visszadom, saját érdekében ügyeljen a cégre. 8424

VÉTEL-ELADÁS

Perzsa, szmirna és mindenfajta gyári szőnyegek szakszerű javítása, tisztítása, mosása és nyári megóvása modern felszereléssel. Vidékről elhozzuk a javításra szoruló szőnyegeket. Mekka szőnyeggyár, Subotica, Aleksandrova ul. 9. Telefon 834. 4723

Piaclőren, legforgalmasabb helyen, jólmenő rőfös- és fűszerüzlet haláleset miatt fűszeresen eladó. Cim: Kolb Adolf Debeljača. 5115

Dieselmotor 60 HP Benzgyártmány, Monarch daráló, üzemmegjavítás miatt eladó. Lenhardt Antal Vel. Kikinda. 5136

400 hold prima szántó Čačinci község (Szlávia) közelében nagyon olcsón eladó. Felvilágosítással szolgál Johann Ogrizek, Osijek, Gunduličeva ul. 72. 5747

Pálinkafőzőüst alig használt 250 literes, eladó Hauer Mór nál Senta. 5047

Hordók, mázsák, vastartályok, konzervgép, irodafal, fényképezőportál, kofferládák, abrincok, hulladékvas eladók. Földes ruhaüzlet. 5158

120

dinár egy vagon, 10 tonna dunai homok vagonba rakva ab Bogojevonagyállomás. Ádám Józsefnél, Bogojevon. 4352

Fordson autót Fordon traktorokat becserelek, ha Chevrolet autót; vagy Cormick illetve Hofherr traktort vesz. Földvári Béla Stari B. 5177

Vámmalom forgalmas helyen, elköltözés miatt sürgősen eladó. Bővebbet Schmolka hirdetőirodában Novisad. 5037

Beogradi kifőzés, nagyon szép berendezéssel, jömenetelű, teljes berendezéssel együtt olcsón eladó. Nagy Imre, Beograd, Šumadijska ulica 2. 5087

Raktárhelyiség kiadó Weigand-garázs P. Kujundžićeva ul. 4. 4983

Radial-szita, alig használt, eladó. Novisad, Primorska 4. 5177

Eladó Fordson-traktor négy éves 38 colos cséplővel, háromvasu Oliver-ekével. Ugyanott 4 lyuku morzsoló 3 lóerős benzinmotorral eladó. Megtekinthető Turucz Páternél, Zednik 77. 5027

Eladó ház Somborban Kralja Petra utcában, 6 szoba, mellékhelyiségek és gazdasági épületek. Bővebbet a Somborvidéki Leccapóls Társulat irodájában. 5075

Komplett keményfa hálószoba butor eladó. Zrinjski trg 11 emelet (gyümölcs-piac) 5201

Három műszövcsék halál eset miatt olcsón eladó. Özv. Popánka Istvánna. Bezdán. 5188

Eladó 15 m. holdterületű szőlőbirtok Kraljevbrgen. 400 darab gyümölcsfa, 500 hk. hordók, kádak, borfejtő edények és teljes felszereléssel. Épületek: urilakás: 3 szoba, 2 veranda és mellékhelyiségek, vízvezeték; 2 munkáslakás, istálló, magtár, présház. Főépület alatt pince. Cim a kiadóban. 5174

Rózsaburgonyát métermázsánként 80 és 95 dinárért vagonvételben szállít Danilo Ivkov, Stapar. 5196

Háztelek gyümölcsökkel Szegedi-szöllők 218. (Párhuzamos ut és zsidó kórház között, keresztel befordulva) eladó. Tudakozódások ugyanott, Gyonyovicsnál. 5090

Ritka alkalom. Amerikába való kivándorlás folytán eladom masszív anyagból épült új házam Beograd legszebb helyén. — Ára 100.000 dinár. Felvilágosítással szolgál Gjuro Goljanin, Beograd, Bosanska 23. 5191

Sentán ház öt szobával, a főparton eladó. Bővebbet Bergel Jakabnál. 5188

Eladó cementből épült élelmiszerüzlet bódé 1 1/2 évi joggal a legforgalmasabb helyen jutányos áron s azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 5176

Allandó existenciát magas fizetést és jutalékot biztosítunk jobb megjelenésű uraknak és hölgyeknek, akik ami értékű papírokat részletfizetésre való eladását végzik. Aki jelenlegi képviselőtökkel nincsenek megegyedve, forduljanak személyesen vagy levélben a következő címre: Reprezentant G. Simon Novi Vrbas, Pašićeva ul. 99. 4717

KÜLÖNFÉLE

Bicsérdy Halál legyőzése című művet 80 dinár bevétele ellenében megküldi Garamszeghy Dezső, Novi Vrbas. 10005

APULLO, NOVISAD

Május 22-én:
SUDERMANN
REGÉNYE

A rókaut

Dráma 7 felvonásban
(Möinger film)

Zmajevaci (Baranyamegye) közbirtokosság május 28-ikán délután 3 órakor árverésen kiadja téglakezmenecjét 20 évre használatba. Bővebbet a közbirtokosság elnökségénél.

Budapesti festőtégla kapható vagonvételben és kicsinyben. Neuhaus i Kalmár cégnél Subotican. 8827

Nagy Kató
„SANDGRÄFIN“

című filmje

„A gyűlölet vára“

című nyerte.

Győztes
Csuka Zoltán

Írásze kezdő 5,72

Patkanin patkányirtószer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, továbbá a Torontali Agrárbanknál Veliki Bescereken. Szubotican Hercl drogeria és Kurtcs Milos kereskedésben.

Közvetítjük a legrovidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 5130

Két balkon szoba előszobával irodának kiadó. — Park Kralja Petra 11. Telefon 707. 5299

Különbejárati butorozolt szoba a beltéren kiadó. Cim: Skadarska ul. 3 5155

Jó megjelenésű szobaleány pusztára kerestetik. Cim a kiadóban. 5195

Falicsan háromszobás, fűdősobás villa, a park és villamos mellett, bérbeadó. Cim a kiadóhivatalban

Üresen kiadó szoba-konyhas lakás. Česka ul. 64.

Németországi vegyészeti gyár itartózkodó képviselője kér mintázott ajánlatokat mindenféle gyógynövényekre. Drago-cs jelígen kiadóhivatal továbbít. 5190

Nagy szoba, két előszobával kiadó. Cim: Hirt vendéglő, Jelašićeva 6. 5160

„Alexa“ nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőjét. Korzó. 1249

Első Subotici Tejcarnok Rudic ul.

árjegyzéke

Naponta garantált friss uralmi tejtermékek, melyek salát gyárunkban lesznek felolgozva:
Tej, literje 3.— din.
P. ésolt tejele, kg.-ja 30.—
I-a teavaj, kg.-ja . 56.—
I-a főzövaj, kg.-ja . 46.—
Tehén túró, kg.-ja . 7.—
Bosznial trappista-sajt, kg.-ja 50.—
Sajt trappista-sajt, kg.-ja 30.—
Ementhall-sajt, nagy lyukacsos, kg.-ja 50.—
Viszonteladónak nagy árendmény

LEVELEZÉS

Támogató barátja lennék magas, molett vagy félmolett urinónek 35 éves korig. Lehetőleg fényképes ajánlatokat »Uriember« jelígen a kiadóba kérek. Címtele-nek a papirkosárba! 5183

HÁZASSÁG

Megnősülne 46 éves, keresztény özevgy, vegyipari műszaki gyáros. Hozzáilló komoly, független, vagyonos hölgyek teljes című leveleit »Temesvári« jelígen a kiadóba kérek. Ismeret-ség híján ezuton keresem boldogító élettársamat, tehát abszolute diszkrecióval csakis komoly levelekre válaszolok. 5126

Házasságot előkelő körökben garantált eredménnyel közvetít Amor házasság közvetítő iroda Temesvár, IV, Kossuth Lajos u. 21.

FOGLALKOZÁS

Sombori kereskedők figyelmébe. Mérelegképes könyvelő és perfekt levelező óráskönyvelést jutányosan vállal. Érdeklődni Sombor Špedicija d. d. 5129

Tanonc, jobb házból való fiu felvétetik. Sonnenberg i Drug konfekcióáruház, Subotica, Karadjordjev trg 9. 4987

Faasztergályosság állást keres azonnali belépésre. Jó munkaező, gépmunkában is jártas. Cim a kiadóban. 5061

Fiatal ügyes vaskereskedőség mielőbbi belépésre kerestetik Lengyel Károly vaskereskedésében Bajmok 5094

Főmolnár 40 éves, elsőrendű referenciákkal, állást keres azonnali vagy június 15-iki belépésre. Csere és ekszport malomban. Meg hívásra személyesen megjelenik. Szives meghívást kér Császár János főmolnár Csoka Bánát, Bismalom. 5046

Két jó vasalónót keres a Piuković-gözmösöda. Subotica, Wilsonova ul. 16. 4878

Alighasznált 25 lóerős modern Diesel-motor R. Wolf gyártmány olcsón eladó. A motor még üzemben megtekinthető Ing. Petschel Torža. 5072

Elsőrendű fodrásznót és idősebb borbélysegédet azonnali belépésre keresek. Knapec Dániel fodrász Sombor. 5131

Erfahrens deutsche Erzieherin, französisch unterrichtend, sucht sich zu verändern. Jahreszeugnisse und beste Referenzen, stehen zur Verfügung. — Briefl. Zuschriften an die Administration des Blattes erbeten No. 333. 5179

Kifutóleányt azonnali belépésre keres Kain virágüzlet, Városháza-épület. 5189

Svájci urinó

okl. tanítónő, évek óta francia nyelvtanítással foglalkozik, a nyári hónapokra állástkeres gyermekekhez, esetleg felnőtt leányokhoz. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít „Szünidő“ jelleg alatt. 5127

Szobafestő-mázoló, kézfestéshez is ért, társnak vagy munkavezetőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban. 5182

Borbélysegédet, két jó munkást, magas fizetéssel és ellátással felveszek. — Tóth Mátyas fodrász, Nova Kanjiza — Obiličeva. 5173

Kezdő irodista kisasszonyt felvesz Spitzer faipar, Badaličeva ul. 5. 5096

Bejárónőnek vagy orvosi rendelőbe ajánlkozom. — Cim a kiadóban. 5193

Tanoncnak jobb házból való fiu felvétetik. Sonnenberg i Drug ruhaáruház, Subotica, Karadjordjev trg 9. 5198

Kir. országos gyógyintézet

TOPUSKO

Vasutall más a Caprag-karlovaci vonalon. A legradioaktívabb hőforrás az országban. Hres i zapitrdők. Vilámos kezelés. Nagy Zanderterem. Tiszta levegő. Gyönyörű környezet. — JAVÁLVA: reumatikus betegségeknek, csüdöl, isaszna, u uralgianál, női bajoknál. H hetteien eredmények. — Idéy május 1-től szeptember 30-ig. Tényeges és nyugdíj s állami támogatással május 1-től június 1-ig és szeptember 1-től szeptember 30-ig a díjak 50 százalékat tiz tiz, június 1-től szeptember 31-ikéig csak a félyleges i ziviselek. A nagy támogatóság miatt ajánlatos már most a szobarendés és, minden kérdézősködésre készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság.

Uri és női divat vagy rőfös szakmában azonnali belépésre állást keres, kirkatrendező is. Cim a kiadóban. 5192

Gyermektelen házaspár keres mielőbbi belépésre alkalmazást. A férj szobainas, a felesége elsőrangú szakácsnő. Vidékre is elmennék. Cim a kiadóhivatalban. 5194

Molnársegéd ügyes, megbízható, fiatal vagy idősebb, jobb munkaező felvétetik Hubert Dávid malomban Ada. 5069

85-125-168

HUMANITK

SUBOTICA — Aleksandrova ulica
SOMBOR — Aleksandrova ulica
NOVISAD — Kralja Pe'ra ulica (D. Nastić)